

## ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:BİRİNCİ BÖLÜM  
KARAR

## ABDULCELİL DEMİR VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

Başvuru Numarası : 2017/27572

Karar Tarihi : 18/6/2020

Başkan : Hasan Tahsin GÖKCAN

Üyeler : Burhan ÜSTÜN  
Hicabi DURSUN  
Muammer TOPAL  
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Raportör : Ömer MENCİK

Başvurucular : 1. Abdulcelil DEMİR  
2. Aziz AKİKOL  
3. Elif AKGÜL ATEŞ  
4. Gülçin İSBERT  
5. Hasan SOYSAL  
6. Haydar DENİZ  
7. İsmail DEMİR  
8. Lami ÖZGEN  
9. Mahir Engin ÇELİK  
10. Mehmet Hanefi KURUŞ  
11. Meryem ÇAĞ  
12. Mine ÇETİNKAYA  
13. Mustafa BEYAZBAL  
14. Nihat KENİ  
15. Sakine ESEN YILMAZ  
16. Songül MORSUNBUL TARHAN  
17. Süeda DEMİR  
18. Şermin GÜNEŞ  
19. Yüksel ÖZMEN

Başvurucular Vekili : Av. Mehmet Ruştı TİRYAKİ

## I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, anayasal haklar kapsamında koruma altında bulunan bazı eylemlerin terör örgütü üyeliği suçundan verilen mahkûmiyet kararında delil olarak kullanılması

nedeniyle toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvuruda ayrıca soruşturma aşamasında dosyaya getirilen kısıtlamanın uzun süre devam ettirilmesi, gözetiminde avukatla görüştürülmeme ve yargılamanın sonucunun adil olmaması nedenleriyle adil yargılanma hakkının, tutuklamanın hukuka aykırı olması nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının, gece vakti yapılan arama nedeniyle özel hayata saygı ile konut dokunulmazlığı haklarının, hukuka aykırı olarak iletişimin dinlenmesi nedeniyle de haberleşme hürriyetinin ihlal edildiği ileri sürülmüştür.

## **II. BAŞVURU SÜRECİ**

2. Başvuru 21/6/2017 tarihinde yapılmıştır.
3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.
4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.
5. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.
6. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüşünü bildirmiştir.
7. Başvurucu, Bakanlığın görüşüne karşı süresinde beyanda bulunmamıştır.
8. Yapılan incelemede 2017/27553, 2017/27554, 2017/27555, 2017/27556, 2017/27557, 2017/27558, 2017/27559, 2017/27561, 2017/27562, 2017/27563, 2017/27565, 2017/27566, 2017/27568, 2017/27569, 2017/27570, 2017/27574, 2017/27576 ve 2017/27578 numaralı başvuruların aynı konuyla bağlantılı olarak yapıldığının anlaşılması nedeniyle 2017/27572 sayılı başvuru ile birleştirilmesine ve incelemenin bu dosya üzerinden yapılmasına karar verilmiştir.
9. Bakanlık tarafından görüş bildirilen başvuru ile birleşen başvuruların konularının aynı olması nedeniyle birleşen dosyalar yönünden ayrıca Bakanlığa görüş için bildirimde bulunulması gerekli görülmemiştir.

## **III. OLAY VE OLGULAR**

10. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle olaylar özetle şöyledir:
11. Olayların meydana geldiği tarihlerde başvurulardan Abdulcelil Demir Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonuna (DİSK) bağlı Türkiye Genel Hizmetler İşçileri Sendikası (GENEL-İŞ) üyesi, diğer başvuru sahipleri ise Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonunda (KESK) ve KESK'e bağlı bazı sendikalarda üye ya da yönetici konumunda olan kişilerdir.
12. Başvuru sahiplerinin de aralarında bulunduğu bazı şüphelilerin Kürdistan Demokratik Topluluğu/Türkiye Meclisi-Demokratik Emek Konfederasyonunun (KCK/TM-DEK) Ege Bölgesi yapılanması içinde faaliyet yürüttükleri hususunda istihbari bilgiler edinilmesi

üzerine bu kişiler hakkında bir soruşturma başlatılmıştır. Başvurucular, anılan soruşturma kapsamında Türkçe adı Kürdistan İşçi Partisi olan PKK terör örgütüne üye oldukları gerekçesiyle 28/5/2009 tarihinde gözaltına alınmış; dört gün süreyle gözaltında tutulmuşlardır. Başvuruculardan bazıları gözaltı sonrasında salıverilmiş, bazıları ise tutuklanmıştır. Cumhuriyet savcısı 31/7/2009 tarihli iddianamesi ile başvurucuların terör örgütüne üye olma suçundan cezalandırılmasını talep etmiştir.

13. Başvurucular hakkındaki yargılama İzmir 8. Ağır Ceza Mahkemesinde (Mahkeme) yapılmıştır. Mahkeme 21/11/2009 tarihinde tutuklu olan başvurucuların tahliyesine karar vermiştir. Yargılama sonucunda Mahkeme 28/11/2011 tarihinde, başvurucuların PKK terör örgütüne üye olma suçundan mahkûmiyetlerine oyçokluğuyla hükmetmiştir.

14. İlk derece mahkemesi gerekçeli kararına, başvurucuların da aralarında bulunduğu sanıklar hakkında yapılan soruşturma ve kovuşturmanın hangi sebeplere dayandığına ilişkin arka plan açıklaması yaparak başlamıştır. Mahkeme, örgütün yapılanmasına dair bazı bilgiler vermiştir. Mahkemeye göre KCK/TM, PKK terör örgütünün devlet sistemi gibi yapılandırılması hedefi doğrultusunda örgütün birimlerinin ve üyelerinin sistematik bir yapıya kavuşturulması amacıyla oluşturulan bir yapılandırma. Kararda, söz konusu yapılanmanın PKK terör örgütünün yasama meclisi olan KONGRA-GEL tarafından kabul edilen ve yapılanmanın anayasası olarak nitelendirilen KCK sözleşmesine istinaden oluşturulduğu da ayrıca vurgulanmıştır.

15. Bundan başka Mahkeme KCK/TM-DEK yapılanması hakkında da bazı açıklamalarda bulunmuştur. Mahkemeye göre söz konusu yapılanma KCK sözleşmesinin alan merkezleri kısmında yer alan ve sözleşmenin 14. maddesinde düzenlenen "*sosyal alan merkezine*" bağlı alt bir yapılanmadır. Kararda ayrıca KCK/TM-DEK'in KCK/TM genel yapılanması içinde bulunan daimi komitelerden sosyal komiteye bağlı olarak faaliyet yürüttüğü ve adı geçen komiteden talimat aldığı belirtilmiş, KCK/TM-DEK içinde yer alan kişilerin aynı zamanda PKK terör örgütünün de üyesi olacakları sonucuna varılmıştır.

16. Son olarak Mahkeme; başvurucuların da aralarında bulunduğu sanıkların KCK/TM-DEK'e üye olduklarını, bu nedenle PKK terör örgütünün KCK/TM yapılanması içinde yer aldıklarını ve sonuç olarak PKK üyesi olduklarını kabul etmiştir. Mahkeme, her başvuru yönünden ayrı ayrı bir değerlendirme yapmadan önce delilleri bir bütün olarak değerlendirmiştir. Delillere ilişkin değerlendirmede öne çıkan hususlar şunlardır:

i. Mahkeme, başvurucuların 16/1/2009 ile 18/1/2009 tarihleri arasında Diyarbakır'da Bağlar Belediyesinin konferans salonunda gerçekleşen ve KCK/TM-DEK'in merkezi konferansı olduğunu kabul ettiği toplantıya katılmalarını ya da konferansla ilgili beyanlarını temel dayanak olarak almıştır. Söz konusu toplantıya bazı başvurucuların katıldığı hususunda Pegasus Hava Taşımacılığı Anonim Şirketi isimli hava yolu şirketine ait yolcu bilgilerine ve bazı iletişim kayıtlarına dayanmıştır. Yapılan genel değerlendirmede iletişim kayıtlarının içeriği hakkında açıklayıcı bir bilgiye yer verilmemiştir.

ii. Mahkeme; iletişim kayıtlarından yola çıkarak bahsi geçen toplantıda bazı seçim çalışmalarının yapıldığını, söz konusu seçimde başvurucuların da aralarında olduğu sanıkların bazı eylemlerde bulunduklarını kabul etmiştir. Mahkeme ayrıca seçim sonrasında bazı kişilerin başvuru Mehmet Hanifi Kuruşu arayarak tebrik

ettiğini, bazılarının ise başvuru Mehmet Hanifi Kuruş'un bölge temsilcisi seçilmesine tepki gösterdiğini belirtmiştir. Ayrıca söz konusu iletişim kayıtlarında DEK, Demokratik Emekçi Kadınlar Birliği (DEKAP) ve KCK/TM-DEK'in Tüzüğü'nde yer alan "*bölge meclisi*", "*il meclisi*", "*bölge yürütmesi*", "*il yürütmesi*", "*birim*", "*aidat*" gibi kavramların geçtiği "*eleştiri-özeleştiri*" şeklindeki örgütsel tepkiden ve disiplin kuruluna sevk edilme gibi hususlardan bahsedildiğini ifade etmiştir. Söz konusu değerlendirme yapılırken de iletişim kayıtlarının içeriğine yer verilmemiştir.

iii. Bundan başka Mahkeme baz istasyonları veri analizlerine ve fiziki takip tutanaklarına da değinmiştir. Mahkeme, adı geçen verilerden yola çıkarak başvuru sahiplerinin kendi aralarında ve terör örgütüyle bağlarının bulunduğunu, ayrıca söz konusu verilerin bazı etkinliklere katılım noktasında delil mahiyetinde olduğunu da kabul etmiştir. Söz konusu etkinlikler şunlardır:

- Diyarbakır'da yapıldığı belirtilen KCK/TM-DEK'in merkezî konferansı
- A.Ö.nün 13/4/2009 tarihinde Şanlıurfa'nın Halfeti ilçesinde düzenlenen doğum günü etkinlikleri
- 2/5/2009 tarihinde Şanlıurfa'da gerçekleştirilen ve terör örgütü tarafından organize edildiği kabul edilen miting
- 3/5/2009 tarihinde terör örgütüne düzenlendiği kabul edilen ve Diyarbakır'da gerçekleşen açlık grevi etkinliği
- Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası'nın (EĞİTİM SEN) Karşıyaka ilçesinde bulunan 2 No.lu Şubesinde yapılan toplantı
- Ege Bölgesi'ndeki il ve ilçelerde yapılan tanışma toplantıları
- Terör örgütüne ait olduğu kabul edilen Mezopotamya Kültür Merkezi'nde 21/2/2009 günü düzenlenen ana dil konulu basın açıklaması

iv. Mahkeme, başvuru sahiplerinin savunmaları hususunda da genel bir değerlendirme yapmış; başvuru sahiplerinin savunmalarının genel olarak iletişim kayıtlarından tespit edilen eylemlerinin sendikal faaliyet olduğu ve KCK/TM-DEK üyesi değil EĞİTİM SEN üyesi oldukları noktasında toplandığını belirtmiştir. Mahkeme, başvuru sahiplerinin aralarında olduğu sanıkların çok büyük bir kısmının sendikaya üye olmaktan başka bir görevlerinin bulunmadığını kabul etmiştir. Mahkeme, bu açıklamasına dayanak olması bağlamında başvuru Mehmet Hanifi Kuruş'un durumunu özel olarak belirtmiştir. Mahkemeye göre başvuru sahiplerinden Mehmet Hanifi Kuruş EĞİTİM SEN'de herhangi bir yöneticilik görevi olmamasına rağmen Diyarbakır'daki konferansta yapıldığı kabul edilen seçimlerde Ege Bölgesi temsilcisi seçilmiştir. Mahkeme söz konusu durumun Diyarbakır'da yapılan konferansın KCK/TM-DEK toplantısı olduğunu ortaya koyduğunu kabul etmiştir.

v. Mahkeme, EĞİTİM SEN tarafından Mahkemeye gönderilen ve Diyarbakır'da yapılan konferansın sendikanın yetkili kurullarınca alınan kararlar doğrultusunda "*Kriz ve Emekçiler*" adı altında Bağlar Belediyesi konferans

salonunda icra edildiğine dair yazıyı da değerlendirmiştir. Mahkeme, açıklama yapmadan önce Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığınca gönderilen bir yazıda, 16/1/2009 ile 18/1/2009 tarihleri arasında Diyarbakır EĞİTİM SEN Şubesi tarafından Bağlar Belediyesi konferans salonunda herhangi bir toplantı yapılmadığının bildirildiğini belirtmiştir. Ancak Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığının yazısı incelendiğinde Diyarbakır Emniyet Müdürlüğünün bir yazısına dayanıldığı, söz konusu yazıda ise belirtilen tarihlerde gerçekleşen toplantılarla ilgili olarak ellerinde herhangi bir bilgi ya da belgenin olmadığı belirtilmiştir. Mahkeme, EĞİTİM SEN'in yazısına ilişkin olarak ise KESK ve KESK'e bağlı sendikalarda PKK'nın örgütlendiğini ve örgütün sendikaların maddi imkânlarından yararlandığını belirtmiştir. Bundan başka Mahkeme KESK'e bağlı sendikalarda PKK'nın gücünün bilinen bir gerçek olduğunu, nitekim başvuruçulardan Lami Özgen'in yargılama sürecinde KESK başkanlığına seçildiğini, EĞİTİM SEN tarafından Mahkemeye gönderilen yazının da örgütün sendika içindeki gücünden kaynaklı olarak düzenlendiğini kabul etmiştir.

vi. Son olarak Mahkeme e-posta adreslerine ve iletilere ilişkin bir değerlendirme yapmıştır. Mahkemeye göre KCK/TM-DEK mensupları gizliliğe oldukça dikkat etmekte ve alternatif haberleşme yöntemleri kullanmaktadır. Bahis konusu haberleşme yöntemlerinden biri de internet kafelerde oluşturulan ve sık sık değiştirilen e-posta adresleridir. Mahkemeye göre söz konusu e-postaların kullanım yöntemi ise e-posta adresinin şifresinin örgüt mensuplarına verilmesi ve e-posta adresine kaydedilen iletilerin örgüt mensuplarınca okunması şeklinde olmaktadır. Mahkeme söz konusu e-postaların örgütsel bir haberleşme aracı olduğu noktasında başvuruçu Mehmet Hanifi Kuruş ile A.G. arasında geçen bir görüşmenin içeriğini ve bu nitelikte bir e-posta adresi olduğunu kabul ettiği *EgeEmek@hotmail.com* adresine gelen bir iletinin içeriğine dayanmıştır. E-posta adresine gelen iletide "*önderliğin yaşadıklarını önemseyip çalışmalarına destek olmalıyız. TZP (kürt dil kurumu) üye olunmalı, merkez kararları konferanslarla üyelerle paylaşılmalı. Alanımızda kürt arkadaşlarımız dışındaki arkadaşlarımızı kapsayan bir üslup ve yaklaşıma sahip olmalıyız, KCK/TM-DEK sürgün ve görevden alınan arkadaşlara sahip çıkmalı, PAJK 5. konferans kararları karma yapıya eğitim olarak verilmeli, önderlik savunmalarını eğitim için çalışma gurupları oluşturulmalı.*" şeklinde bir içerik bulunduğu belirtilmiştir. Kararda belirtilen 21/2/2009 tarihli görüşmenin içeriğinin şu şekilde olduğu ifade edilmiştir:

"A.G. : 'he yav adresi soracam ama nasıl soracam',

M.Hanifi Kuruşun : 'ne adresi'

A.G. : 'bizim hani var ya sendikanın',

M.Hanifi Kuruşun : 'he yarınki mi',

A.G. : 'yo yo Ege Emek @ Hotmailmiydi',

M.Hanifi Kuruşun : 'ha yok yok o değil',

Aydın Güngörmez : 'ne o',

M.Hanifi Kuruş : 'onu ben sana yarın söylerim'..."

17. Mahkeme yapmış olduğu genel değerlendirmeden sonra her bir sanık yönünden ayrı ayrı değerlendirmede bulunmuştur. Başvurucu Aziz Akikol yönünden yapılan değerlendirme şu şekildedir:

"Sanık Aziz Akikol KCK/TM-DEK'in merkezi konferans delegesi olup, 16-18 Ocak 2009 tarihlerinde merkezi konferansa katılarak oy kullandığı, Pegasus hava yollarına ait yolcu listesi ve eşiyle yapmış olduğu 16.01.2009 tarihli (Tape E-1 KL:3 Dz.205) telefon görüşmesinde 'he indim, yok yok güzel hava ya Diyarbakır' ve yine sanık Mehmet Hanefi Kuruş'un diğer sanık H.G. ile yapmış olduğu 20.01.2009 tarihli görüşme sırasında Mehmet Hanefi'nin 'vardı üç tane harika çalıştılar, Aziz, Yüksel bir de Celil' şeklinde geçen görüşmelerden anlaşılmaktadır.

Sanık Aziz Akikol'un sanık Mehmet Hanefi Kuruş'un bölge sorumlusu olarak seçilmesine sıcak bakmadığı ancak bölge toplantılarına katıldığı, 07.02.2009 (Tape E-6 KL:3 Dz.192) tarihinde A.B. ile yapmış olduğu, A.'nin 'tamam sen ne yaptın, ne toplantısı işçilerle ilgili', Aziz'in 'yok ya şey vardı ya zimbirtının toplantıları, işte Mehmet Kuruş'un toplantısı', A.B.'ün 'ya canım zimbirtıların toplantılarına sen de gitme canım Allah Allah' Aziz'in 'olur mu yap gitme ondan sonra şey yapacaklar yav' A.B.'ün 'ne yapacaklar' Aziz'in 'ya sen ayın 22'sine göre kendini ayarla 22'si miydi yav tamam mı bölgenin meclisi var toplantı' şeklinde geçen ve benzer görüşmelerden anlaşılmaktadır.

Yukarıda açıklandığı üzere sanığın KCK/TM-DEK merkezi konferans delegesi olduğu ve 16-18 Ocak 2009 tarihinde yapılan, Mehmet Hanefi Kuruş'un Ege Bölgesi sorumlusu seçildiği toplantıya katıldığı, sanık M.Hanefi Kuruş'un seçilmesine onay vermediği halde bölge toplantılarına azami oranda katıldığı ve bu şekilde terör örgütü üyesi olduğu anlaşılmıştır."

18. Başvurucu Mehmet Hanifi Kuruş yönünden yapılan değerlendirme şu şekildedir:

"16-18 Ocak 2009 tarihinde Diyarbakır ilinde DEK'in merkezi konferansının yapıldığı, üç gün kadar süren toplantı sonrasında Ege bölge sorumlusu seçildiği, 16 Ocak 2009 günü Pegasus hava yollarının Diyarbakır yolcu uçuş listesinde adının bulunması ve havaalanı güvenlik kamerasındaki görüntüsü, iletişim tespit tutanaklarından sabittir.

Sanık Mehmet Hanifi Kuruş 19.01.2009 tarihinde (KL:4 Dz.320) sanık Haydar Deniz ile yapmış olduğu telefon görüşmesinde Haydar Deniz'in 'Senin haricinde kim seçildi' şeklindeki soruya karşılık 'Disipline Yüksel girdi, Ankara'dan Lami girdi, Sait girdi, Diyarbakır'dan Hasan girdi, Kocaeli'nden genç bir çocuk girdi, Songül girdi, Van'daki Hasan seçildi...' demiştir.

Sanık Mehmet Hanifi Kuruş, DEK merkezi konferansında Ege bölge sorumlusu seçildikten sonra bölgede faaliyetlerine başladı, 05.02.2009 günü Balıkesir iline gittiği, öncesinde burada görüşülecek kişilerin telefon numaralarını diğer sanık Haydar Deniz'den almış olduğu görülmektedir. (Tape 47 KL:4 Dz.218)

Sanık M.Hanifi Kuruş'un 28 Şubat 2009 günü Ankara ilinde KCK/TM-DEK ile ilgili yapılan toplantıya, 12 Mart 2009 günü Manisa Eğitim-Sen Şubesinde düzenlenen toplantıya katıldığı, sanığın bizzat kendisinin ve diğer sanıkların aralarında yapmış oldukları telefon görüşmeleri ve baz veri analizlerinden anlaşılmaktadır.

Sanık M. Hanefi Kuruş 04.04.2009 günü hükümlü Abdullah Öcalan'ın Halfeti ilçesinde terör örgütü tarafından düzenlenen sözde doğum günü etkinliklerine katıldığı, olaylar

sırasında ölen iki kişinin durumuyla ilgili olarak sanığın diğer sanık Haydar Deniz ve Elif Akgül Ateş ile görüştükleri (Tape 125-126 KL:4 Dz.39-40-41) ve olayla ilgili bilgi verdiği iletişim tespit tutanaklarından ve baz veri analiz bilgilerinden anlaşılmaktadır.

Sanık Mehmet Hanifi Kuruş 2 Mayıs 2009 tarihinde Şanlıurfa ilinde terör örgütü tarafından düzenlenen alternatif 1 Mayıs etkinliklerine, 3 Mayıs 2009 tarihinde yine terör örgütü tarafından teriplenlen açık grevine katıldığı iletişim tespit tutanakları ve veri analiz bilgilerinden anlaşılmaktadır.

Sanık Mehmet Hanefi Kuruş yukarıda belirtildiği şekilde terör örgütü KCK/TM-DEK'in merkezi konferansında Ege bölge sorumlusu seçilmiş olup, bu görev çerçevesinde faaliyetlerine başlamış, diğer sanıklarla irtibat kurup onları talimatlandırarak bölgedeki örgütsel faaliyetleri yürütmüş, bunun yanında terör örgütü tarafından düzenlenen diğer etkinliklere de katılmak suretiyle terör örgütüne üye olma eylemini gerçekleştirmiştir."

#### 19. Başvurucu Lami Özgen yönünden yapılan değerlendirme şu şekildedir:

"Sanık Lami Özgen'in KCK/TM-DEK merkezi konferans delegesi olarak 16-18 Ocak tarihinde Diyarbakır ilinde yapılan merkezi konferansa katılmış ve yapılan seçimlerde MYK üyesi seçilmiştir. Sanıklar Haydar Deniz ile sanık Mehmet Hanefi Kuruş'un Diyarbakır'daki merkezi konferans sonrası yapmış oldukları görüşmede, Haydar Deniz'in 'Mehmet senin dışında kim girdi başka' Mehmet Hanefi Kuruş'un 'bildiğim bu Ankara'daki Lami girdi, Sait girdi' (Tape T 13 KL:4 Dz.320) demiş olup, sanığın MYK üyesi seçildiğine ilişkin olarak benzer görüşmeleri diğer sanıkların da kendi aralarında yapmış oldukları görülmektedir.

Sanık Lami Özgen 28 Şubat 2009 tarihinde Ankara ilinde KCK/TM-DEK'in MYK toplantısını organize ettiği, iletişim tespit tutanaklarından anlaşılmaktadır. (Tape AE 1, Tape AE 2, Tape AE 3, Tape AE 4 KL:1 Dz.455-475)

Sanık Lami Özgen diğer sanık Mehmet Hanefi Kuruş gibi 4 Nisan 2009 tarihinde Şanlıurfa ili Halfeti ilçesinde düzenlenen sözde doğum günü etkinliklerine katıldığı iletişim tespit tutanakları (Tape AE 7 KL:1 Dz.468) ve baz veri analiz bilgilerinden anlaşılmaktadır.

Sanık Lami Özgen terör örgütü KCK/TM-DEK'in merkezi konferansında MYK delegesi olarak seçildiği, seçim sonrası örgütsel faaliyetleri yürüttüğü keza bu doğrultuda başta Mehmet Hanifi Kuruş olmak üzere diğer sanıklarla irtibat kurduğu, ayrıca terör örgütü tarafından Şanlıurfa ili Halfeti ilçesinde düzenlenen hükümlü Abdullah Öcalan'ın sözde doğum günü etkinliklerine katıldığı ve bu şekilde terör örgütü üyesi olduğu anlaşılmıştır."

#### 20. Başvurucu Mustafa Beyazbal yönünden yapılan değerlendirme şu şekildedir:

"Sanık Mustafa Beyazbal'ın KCK/TM-DEK konferans delegesi olduğu, 16-18 Ocak 2009 tarihinde Diyarbakır ilinde yapılan merkezi konferansına katılmadığı ancak Ege bölge sorumlusu ve KCK/TM-DEK'in MYK üyesi olmak için aday olduğu, sekiz oy farkıyla diğer sanık Mehmet Hanefi Kuruş'un seçildiği, 12.01.2009 tarih Tape C-12 (KL:3 Dz.262) sayısıyla tespit edilen sanık ile diğer sanık İsmail Demir arasında, Mustafa Beyazbal'ın 'oy farkı neydi senin haberin var mı' İsmail Demir'in 'ya çok fazla yok ha, şimdi birinci olan 101 oy almış, Mehmet Kuruş 59 almış' Mustafa Beyazbal'ın 'kaç' İsmail Demir'in '59, sende 49 almışsın, ya sen orda olsan kesin 70-80 oy alırdın, artık orda olmayınca insanların kafasında şekillenmiş yani bilmiyorum ki' şeklinde geçen iletişimden anlaşılmaktadır.

Sanık Mustafa Beyazbal'ın diğer sanık Mehmet Hanefi Kuruş'a karşı seçim kaybetmiş olmasına rağmen ondan talimat aldığı, Ege bölge yürütmesinde görev aldığı, göreviyle ilgili

hususlarda sanık Mehmet Haneîi Kuruş'u bilgilendirdiği, diğer sanıklarla da irtibat kurup bölgedeki DEK faaliyetlerini organize ettiği, KCK/TM-DEK merkezi konferansı neticesinde yayınlanan sonuç bildirgesi doğrultusunda 29 Mart yerel seçim sürecinde seçim çalışmaları yürüttüğü iletişim tespit tutanaklarından görölmektedir. (Tape AC 1-10 KL: 12 Dz. 65 -- 79)

Sanık Mustafa Beyazbal'ın evinde yapılan arama neticesinde DEK tüzüğü, DEK merkezi disiplin kurulu yönetmeliği, demokratik konfederasyon sendikal çalışma başlıklı yazılar ele geçirilmiştir.

Sanık Mustafa Beyazbal'ın KCK/TEM-DEK merkezi konferans delegesi olduğu, MYK üyeliği yada Ege bölge sorumluluğu için aday olmasına rağmen M. Haneîi Kuruş' un seçildiği, sanığın seçilememiş olmasına rağmen bölge sorumlusu seçilen sanık M.Haneîi Kuruş'tan talimat ve bölge yürütmesinde aktif görev aldığı, evinde ele geçirilen matbuattan da terör örgütüyle olan ilişkisinin ortaya konulduğu ve sanığın bu şekilde KCK/TM-DEK terör örgütü üyesi olduğu anlaşılmıştır."

## 21. Başvurucu Haydar Deniz yönünden yapılan değerlendirme şu şekildedir:

"Sanık Haydar Deniz'in (Tape S 2 KL:11 Dz.450), diğer sanık Aziz Akikol ile yapmış olduğu 13.01.2009 tarihli telefon görüşmesinde; 16-18 Ocak 2009 tarihinde Diyarbakır'da yapılacak KCK/TEM-DEK merkezi konferansına ilişkin olarak fikir alışverişinde bulundukları, Mehmet Haneîi Kuruş'un ve Mustafa Beyazbal'ın adaylığı hususunda tartıştıkları yine sanık Haydar Deniz'in sanık Aziz Akikol'a yolculuğa hazır olup olmadığı hususunu sorduğu, devam eden günlerde (Tape S 3 KL:11 Dz.444) sanık Mehmet Haneîi Kuruş ile Y.M. 'nun merkez disiplin kuruluna adaylığı hususunda görüştükleri, 18.01.2009 günü (Tape S 8 KL:11 Dz.437) sanık Mehmet Haneîi Kuruş ile 16-18 Ocak 2009 tarihleri arasında Diyarbakır'da yapılan merkezi konferans seçim sonuçlarıyla ilgili görüştükleri anlaşılmaktadır.

Sanık Haydar Deniz Diyarbakır'da yapılan seçim sürecinden sonra (Tape S 10 KL: 11 Dz.434) Mehmet Haneîi Kuruş'un Pazar günü toplanma talimatına olumlu cevap verdiği, H.G. ile yapmış olduğu (Tape S 11 KL:11 Dz.432) görüşmede DEK faaliyetlerine katıldığını beyan ettiği ve devam eden günlerde Mehmet Haneîi Kuruş'un kendisini arayarak talimatlandırdığı ve sanığın aktif şekilde Ege Bölgesindeki örgüt faaliyetlerine katıldığını iletişim tespit tutanaklarından anlaşılmaktadır.

Sanık Haydar Deniz'in evinde arama neticesinde el konulan diz üstü bilgisayarın yapılan incelemesinde 'divan ve yapımızın Ege meclisini selamlıyorum' yine 'KÖH'ün zapt destanını, onuncu kongresini, halk serhildanlarını ve duyurılı çabalarını selamlayarak sözlerime başlamak istiyorum' şeklinde ifade bulunduğu, sanığın evinde ele geçirilen kingston marka usb üzerinde 'konfederalizim' isimli word belgesi üzerinde hükümlü Abdullah Öcalan tarafından ortaya atılan 'konfederalizim'le ilgili bir yazının bulunduğu tespit edilmiştir.

Sanığın 16-18 Ocak 2009 tarihinde Diyarbakır'da yapılan KCK/TM-DEK merkezi konferansı sürecinde takip ettiği, diğer sanıklarla bu hususta fikir alışverişinde bulunduğu, seçim sonrası sanık Mehmet Haneîi Kuruş ile durum değerlendirmesi yaptığı ve sonrasında Ege Bölgesi sorumlusu M.Haneîi Kuruş'tan talimat aldığı ve örgütsel faaliyetlere aktif şekilde katıldığı, arama sırasında ele geçirilen bilgisayar ve usb'de terör örgütüne ait doküman ele geçirildiği ve sanığın bu şekilde terör örgütü üyesi olduğu sonucuna varılmıştır."

## 22. Başvurucu Nihat Keni yönünden yapılan değerlendirme şu şekildedir:

"Sanık Nihat Keni 16-18 Ocak 2009 tarihinde KCK/TM-DEK merkezi konferansına delege olarak katılmış ve Mehmet Hanefi Kuruş'un seçilmesi hususunda çalışma yapmıştır. (Tape R-1, R-2, R-3, R-4 KL:11 Dz.254-258)

Sanık Nihat Keni, M.Hanefi Kuruş'un bölge sorumlusu seçilmesinden sonra telefonla sık sık görüşmüş, sanık M.Hanefi Kuruş kendisine talimat vermiş, bu talimatlar doğrultusunda 'yürütme' toplantılarına ve diğer etkinliklere aktif şekilde katılmıştır. (Tape R-22 KL:2 Dz.282, Tape R-23 KL:2 Dz.279, Tape R-43-47 KL:2 Dz.223-230)

Sanığın evinde yapılan aramada 'önder Apo'nun özgürlüğü, kadının özgürlüğüdür' başlığı adı altında 16 sayfadan ibaret örgütsel doküman ele geçirilmiştir.

Sanık Nihat Keni'nin, KCK/TM-DEK'in 16-18 Ocak 2009 tarihleri arasında Diyarbakır'da düzenlenen merkezi konferansına delege sıfatıyla katılması, yine Mehmet Hanefi Kuruş'un bölge sorumlusu seçilmesinden sonra ona bağlı olarak bölgedeki örgüt faaliyetlerine aktif şekilde katılması, evinde yapılan aramada örgütsel doküman bulunmasından terör örgütü üyesi olduğu anlaşılmaktadır."

23. Başvurucu Elif Akgül Ateş yönünden yapılan değerlendirme şu şekildedir:

"Sanık Elif Akgül Ateş KCK/TM-DEK merkezi konferans delegesi olduğu halde 16-18 Ocak tarihinde Diyarbakır ilinde yapılan toplantıya katılmadığı, konferans sonrası bölge toplantılarına katıldığı, sanık M.Hanefi Kuruş ile (01.02.2009 H-9 KL:10 Dz.26) Elif Akgül'ün 'tebrik ediyorum' M.Hanefi' nin 'ya siz yokken biz toplantı yaptık biliyorsunuz' Elif Akgül'ün 'ben şeydi ya geledim misafirler vardı' M.Hanefi'nin 'şimdi yarın uygun olursanız ben, sen Mustafa hoca bir araya gelip kurumları ziyaret etmek diyorum ne dersiniz uygun olabilir mi' Elif Akgül'ün 'tamam', M.Hanefi'nin 'sizin için uygun bir saat var mı' Elif Akgül'ün 'yarın şey var galiba toplantı var', M.Hanefi'nin 'onu erteledik hafta sonuna' Elif Akgül'ün 'ertelendi mi', M.Hanefi'nin 'bunu da haber vermiş olduk' şeklinde geçen konuşmalardan anlaşılmaktadır.

Sanık Elif Akgül Ateş'in 03-05 Ocak 2009 günü Diyarbakır ilinde yapılan ve KCK/TM-DEK içinde faaliyet yürüten DEKAP toplantısına katıldığı, Sun-Ekspres şirketine ait uçak yolcu listesinde adının bulunmasından anlaşılmıştır.

Sanığın tespit edilen diğer iletişimlerden örgütün Ege Bölgesi yapılanmasında etkin rol oynadığı, bilgi ve tecrübesi dolayısıyla diğer örgüt üyelerinin görüşlerine itibar ettiği ve eğitim çalışmaları da yürüttüğü anlaşılmaktadır. Sanığın KCK/TM-DEK'in merkez konferans delegesi olduğu gibi terör örgütünün Ege Bölgesi yapılanmasında aktif rol aldığı ve toplantılarına katıldığı bu şekilde terör örgütü üyesi olduğu anlaşılmıştır."

24. Başvurucu Mine Çetinkaya yönünden yapılan değerlendirme şu şekildedir:

"Sanık Mine Çetinkaya KCK/TM-DEK 16-18 Ocak günü Diyarbakır ilinde düzenlenen merkezi konferansına katılarak oy kullandığı, Diyarbakır iline sefer yapan Sun-Ekspresin yolcu listesinde adının olması ve 19.02.2009 günü (Tape AB-2 KL:2 Dz.81) diğer sanık Nihat Keni ile yapmış olduğu telefon görüşmesi sırasında 'Diyarbakır'dan sonra hiç görüşmedik, ne yapıyorsunuz' demesinden anlaşılmaktadır.

Diyarbakır sonrası sanık Mine Çetinkaya'nın KCK/TM-DEK'in Ege Bölgesi birim sorumlusu olarak faaliyet yürüttüğü, 13.03.2009 tarihinde ( Tape AB-11 KL:2 Dz.61) diğer sanık Elif Akgül Ateş ile yapmış olduğu görüşme sırasında Elif Akgül Ateş'in 'sen katıl tabi

ki, sen birim sorumlususun, diğer şubelere değil, bu şubede muhakkak söyledim, yani dedim Mine'de katılacak, tamam dedi arkadaşlar', yine sanığın diğer sanık Şermin Güneş ile 17.03.2009 tarihinde (Tape AB-12 KL:2 Dz.59) yapmış olduğu telefon görüşmesi sırasında; Mine Çetinkaya'nın 'ben birim yürütmesi olduğum için katılmadım, oraya yönetici olduğum için' demesinden ve buna benzer tespit edilmiş diğer iletişimlerinden anlaşılmaktadır.

Sanık Mine Çetinkaya'nın evinde yapılan aramada örgütsel nitelikte, 'DEK yapısına' başlığı adı altında diğer sanık A.D. tarafından kaleme alınmış ve 29 Mart 2009 tarihinde yapılacak yerel seçimler için örgüt mensuplarına tavsiye ve telkinlerini içerir doküman ele geçirilmiştir.

Yukarıda açıklandığı üzere sanığın KCK/TM-DEK 16-18 Ocak 2009 tarihinde Diyarbakır ilinde düzenlenen merkezi konferansa katılıp oy kullandığı, sonrasında bölge sorumlusu Mehmet Hanefi Kuruş'a bağlı olarak birim sorumlusu görevini icra ettiği ve bu şekilde terör örgütü üyesi olduğu anlaşılmıştır."

25. Başvurucu Hasan Soysal yönünden yapılan değerlendirme şu şekildedir:

"Sanık Hasan Soysal'ın 05.02.2009 tarihinde (Tape D - 4 KL:3 Dz.219) H.G.'le, H.G.'in 'şefim neredesin', Hasan Soysal'ın 'evdeyim', H.G.'in 'sığım', Hasan Soysal'ın 'he cane Cumartesi kaçta demiştin', H.G.'in '10', Hasan Soysal'ın 'benim için mi toplaniyorsunuz', H.G.'in 'hayır hayır, bizim birim birim yürütmeler hepsi bir araya gelecek, sohbet edeceğiz, tamam şühüm ben onlara söylerim borçlarını da getirsinler ödesinler', Hasan Soysal'ın 'zaten birim yürütmeler orda olacak', H.G.'in 'söyleyesin unutmasınlar sorun olmaz', Hasan Soysal'ın 'şimdi gidip K.'e uğrayayım mı', H.G.'in 'K.'e niçin uğrayacaksın', Hasan Soysal'ın 'paramı alam ondan', H.G.'in 'bir bak istersen bir de Mehmet Kuruş'un durumu ne oldu', Hasan Soysal'ın 'Mehmet Kuruş bölge yönetimine seçildi, tamam bir şey yok' H.G.'in 'DTP'ye [Demokratik Toplum Partisi] uğramana gerek yok onlar toplantıya gelecekler', Hasan Soysal'ın 'BES'e yani', H.G.'in 'yok yok onlar da toplantıya gelecek', H.G.'in 'o A. ağabeyin (A.D.) parası için bir şey yaptın mı abi', Hasan Soysal'ın 'yok henüz bir şey yapmadım' şeklinde geçen telefon görüşmesinden sanığın birim sorumlusu olarak görev aldığı, örgüt içerisinde aida adı altında üyelerden para toplama görevini ve bu görev çerçevesinde toplanan paradan bir kısmını seçim çalışmalarında kullanmak üzere dönemin DTP il Başkanı A.D.'na aktarmakla görevli olduğu görülmektedir.

Sanık Hasan Soysal devlet memuru olmasına rağmen örgütün almış olduğu kararlar doğrultusunda DTP'ye üyelerden para toplamak suretiyle finansman sağladığı ve yerel seçimler öncesinde aday belirleme sürecinde çalıştığı anlaşılmaktadır. (Tape D 5 KL:3 Dz.217, Tape D 8 KL:3 Dz.208, Tape D 9 KL:3 Dz.207)

Sanık Hasan Soysal'ın diğer sanık H.G. ile yapmış olduğu 27.04.2009 tarihli (Tape D 10 KL:3 Dz.206) H.G.'in 'abi nasilsün sen yarın geliyorsun' Hasan Soysal 'ne zaman', H. G. 'yarın', Hasan Soysal 'akşam', H.G. 'yarın üç buçukta Konak'ta 1 Nolu Şubede çay içeceğiz', Hasan Soysal 'üç buçuk', H.G. 'tamam', Hasan Soysal 'tamam bakayım izin alabilirsem gelirim şefim' şeklinde geçen görüşmeden sanığın diğer sanık H.G.'e bağlı olarak örgüt içerisinde görev üstlendiği ve örgütsel toplantı için bu sanık tarafından çağırıldığı görülmektedir.

Sanığın evinde yapılan aramada 2 adet yasak yayın, PKK/KONGRA-GEJ. terör örgütünün propagandası içeriğine sahip 2 adet disket ele geçirilmiştir.

Sanık Hasan Soysal'ın yukarıda açıklandığı üzere KCK/TM-DEK'in Ege Bölgesi İzmir Yürütmesine bağlı Menemen ilçesi birim sorumlusu görevi yaptığı, sanıklardan H.G.'e bağlı

olarak faaliyetlerini yürüttüğü, sanık M.Hanefi Kuruş'un 16-18 Ocak 2009 tarihinde merkezi konferansta Ege Bölgesi sorumlusu seçilmesi sürecinde haberdar olduğu ve bunu diğer örgüt mensuplarına duyurduğu, örgütün almış olduğu kararlar doğrultusunda 2009 yılı yerel seçimlerde kamu görevlisi olmasına rağmen DTP adına seçim faaliyetleri yürüttüğü ve aday belirleme sürecinde rol aldığı, keza evinde yapılan aramada örgütsel doküman elde edildiği ve bu şekilde terör örgütü üyesi olduğu anlaşılmıştır. "

**26. Başvurucu Abdulcelil Demir yönünden yapılan değerlendirme şu şekildedir:**

"Sanık Abdulcelil Demir'in KCK/TM-DEK'in 16-18 Ocak 2009 tarihindeki merkezi konferansına katılıp oy kullandığı, Pegasus hava yollarına ait yolcu listesi ve sanık Aziz Akikol'un eşiyile yapmış olduğu 16.01.2009 tarihli (Tape E-1 KL:3 Dz.205) telefon görüşmesinde 'he indim, yok yok güzel hava ya Diyarbakır' ve yine sanık Mehmet Hanefi Kuruş'un diğer sanık H.G. ile yapmış olduğu 20.01.2009 tarihli görüşme sırasında Mehmet Hanefi'nin 'vardı üç tane harika çalıştılar, Aziz, Yüksel bir de Celil' şeklinde ve sanıklar Süeda Demir ve İsmail Demir arasında geçen (Tape C 1-2 KL:3 Dz.282-283) görüşmelerden anlaşılmaktadır.

Sanık Abdulcelil Demir, 18.01.2009 tarihinde (Tape C 9 KL:3 Dz.167) sanıklar İsmail Demir ve Süeda Demir arasında, İsmail Demir'in 'Abdulcelil'de disipline adaymış öyle mi' Süeda Demir 'o kesin girer' şeklinde geçen görüşmeden 16-18 Ocak 2009 tarihinde Diyarbakır ilinde yapılan KCK/TM-DEK'in disiplin kurulu için aday olduğu görülmektedir.

Sanığın evinde yapılan aramada 'DEK Tüzüğü' başlığı altında DEK'in işleyişine ilişkin bilgilerin yer aldığı bilgi notu ele geçirilmiştir.

Yukarıda açıklandığı üzere sanığın delege sıfatıyla KCK/TM-DEK'in 16-18 Ocak 2009 tarihinde Diyarbakır ilinde düzenlenen merkezi konferansına katılığı ve oy kullandığı, ayrıca disiplin kurulu için aday olduğu, evinde bu örgüte ilişkisini ortaya koyacak doküman ele geçirildiği ve bu şekilde terör örgütü üyesi olduğu sonucuna varılmıştır. "

**27. Başvurucu Meryem Çağ yönünden yapılan değerlendirme şu şekildedir:**

"Sanık Meryem Çağ'ın 16-18 Ocak 2009 tarihinde Diyarbakır ilinde düzenlenen KCK/TM-DEK merkezi konferansına katılmış olduğu, Pegasus hava yollarına ait yolcu listesi ve sanıklar Şermin Güneş ile Süeda Demir arasında 19.01.2009 günü (Tape F-9 KL:3 Dz.145) Sermin Güneş'in 'sen kullanmadın' Süeda Demir'in 'Sakine, Mine Meryem tamam onlar kullandılar,' Şermin Güneş'in 'Nihat kullandı', Süeda Demir'in '4' de bitti yani biz de Aziz ben yani Yüksel şey' şeklinde gerçekleşen görüşmeden anlaşılmaktadır.

Sanıklar Yüksel Özmen ile İsmail Demir arasında 12.01.2009 tarihinde (Tape B-1 KL:3 Dz.341)İsmail Demir'in 'valla iyidir şeyi de Kuruş'mu çağırmış', Yüksel Özmen'in 'bilmiyorum şimdi Metin'i bekliyorum DEK' deki arkadaş var ya Kadir Kadir', Yüksel Özmen'in 'arkadaş aradı da Kadir ile görüşeceğiz dedi onun için bekliyoruz, Kadir ile görüşelim falan dedi', İsmail Demir'in 'kimle görüşeceksiniz, kimle görüşeceksiniz', Yüksel Özmen'in 'Harun çağırdı, Harun Kadir'e dedi ki' İsmail Demir'in 'Celil' de çıktı mı toplantıdan' Yüksel Özmen'in 'evet çıktı', İsmail Demir'in 'Kuruş vardı, Nihat vardı', Yüksel Özmen'in 'yoktu', İsmail Demir'in 'Kuruş yokmuydu', Yüksel Özmen'in 'vardı', İsmail Demir'in 'Sakine ile Elif', Yüksel Özmen'in 'yok', İsmail Demir'in 'peki Mine neydi DEK' deki kız var mıydı Meryem', Yüksel Özmen'in 'hı hı evet' şeklinde geçen görüşmede sanıktan DEK' deki kız diye bahsedildiği görülmüştür.

Sanık Meryem Çağ tarafından kullanılan GSM hattına diğer sanık İsmail Demir tarafından kullanılan GSM hattından 02.04.2009 tarihinde (Tape AJ-2,3 KL:1 Dz.376 - 377) 'toplantıdaysan Mehmet arkadaşına söyler misin (T. Meclisi Disiplin Kurulu e-mail adresine MDK e-mail atabilir mi acil)' şeklinde gönderilen mesaj içeriğinden KCK/TM nin Disiplin Kurulu e-mail adresini sanıktan istendiği anlaşılmaktadır.

Sanık Meryem Çağ ile T.Ç. arasında 02.04.2006 tarihinde, (Tape AJ1 KL:1 Dz.378) T.Ç. 'in 'Pazar günü MKM'de (Mezopotamya Kültür Merkezi) toplantı varmış haberin var değil mi', Meryem'in 'yok MKM'd mi', T.Ç. 'in 'hı hı II. aradı haberin olsun arkadaşlara haber vereceğiz dedi' şeklinde görüşmeden sanık H.G. tarafından organize edilen "İl Yürütmesi" toplantısına katıldığı anlaşılmaktadır.

Yukarıda açıklandığı üzere sanığın 16-18 Ocak 2009 tarihinde KCK/TM-DEK konferansına delegesi sıfatıyla katıldığı ve oy kullandığı, sanık H.G. tarafından organize edilen örgütün toplantılarına katıldığı, örgüt tarafından kullanılan gizli e-mail adreslerini bildiği ve bu şekilde terör örgütü üyesi olduğu sonucuna varılmıştır."

## 28. Başvurucu İsmail Demir yönünden yapılan değerlendirme şu şekildedir:

"Sanık İsmail Demir'in 16-18 Ocak 2009 tarihinde KCK/TM-DEK tarafından düzenlenen konferansa katılmadığı ancak katılan eşi sanık Süeda Demir ile sık sık telefonla irtibat kurarak süreci takip ettiği (Tape C-1 KL:3 Dz.283 ve devamı) anlaşılmaktadır.

Sanık İsmail Demir'in eşi Süeda ile yapmış olduğu 12.01.2009 tarihli (Tape C-2 KL:3 Dz.282) Süeda Demir'in 'yani şöyle bir seçeneğimiz var, kadının kotadan girme şansı olduğu için bir kadın arkadaş çıkarırsak şansı yüksek olacak, hani burada Yüksel'e diyorum Yüksel'de kabul etmiyor', İsmail Demir'in 'hı', Süeda Demir'in 'yani şöyle bir seçeneğimiz var, kadının kotadan girme şansı olduğu için bir kadın arkadaş çıkarırsak şansı yüksek olacak, hani burada Yüksel'e diyorum Yüksel kabul etmiyor', İsmail Demir'in 'hı yani önce şey yapın Sakine'ye deyin, diğerlerine herkes bir kere bütün merkezle de konuşsun, Aziz, Celil, hatta sizden biriniz sen yada şey Yüksel yani Kuruş'un aday olmasını da engellesinler, o zaman yani çünkü bu aday olması demek Ege'nin dağılması demektir. Bu net olarak görülüyor', Süeda Demir'in 'hı', İsmail Demir'in 'he bence yarın bir araya gelin şey yapın, Sakine'yi de çağır sen Sakine, Meryem, Yüksel, Aziz, Celil deyin ki böyle bir rahatsızlık olur bu arkadaşın olması', Süeda Demir'in 'kendisi de dedi ben dedi Kuruş'u istemiyorum', İsmail Demir'in 'Mustafa konusunda eğer merkezin bir şeyi varsa o zaman Kuruş konusunu da getirsinler uzlaşın, yani merkez Sakine diyorsa Sakine, eğer yoksa Celil abi son tahlilde ben olabilirim demişti. Yani böyle bir şey düşerse yani o Celil ağabeyle de konuşun deyin tarihi bir sorumluluktur. Sonuçta bir ay bir yıl sonra konferansta gerekirse değişir. Çünkü her sene yapılıyor konferans, tamam artık şey yani sözü verdik bütün arkadaşlar Mustafa'ya da öyle yani altını dolduracağımızı bütün çabayı göstereceğimizi söyledik' şeklinde geçen görüşmeden konferans sürecine müdahale ettiği ve yapıya ve karar verme sürecine hakim olduğu anlaşılmaktadır.

Sanık İsmail Demir'in M.Hanefi Kuruş'un bölge sorumlusu seçilmesine karşı olduğu, bundan dolayı bölgede aktif görev almadığı ve örgüt tarafından düzenlenen toplantılara katılıp katılmama hususunda diğer muhalif örgüt üyeleriyle sürekli itişare yaptığı, toplantılardan haberdar edildiği, nitekim 01.02.2009 günü (Tape C-15 KL:3 Dz.255) diğer sanık Yüksel Özmen ile yapmış olduğu görüşmede Yüksel'e 'il ve birimleri toplantıya çağırılmışlar gidelim mi gitmeyelim mi' diye söylediği görülmüştür.

Sanığın evinde yapılan aramada beş adet yasaklanmış yayın elde edilmiştir.

Sanık İsmail Demir'in KCK/TM-DEK'in 16-18 Ocak 2009 tarihinde yapılan merkezi konferansına katılmadığı ancak eşi aracılığıyla süreci takip ettiği ve yönlendirmeye çalıştığı, Mehmet Hanefi Kuruş'un seçilmemesi yönünde gayret sarf ettiği, yapılanma hakkında son derece bilgi sahibi olduğu, M.Hanefi Kuruş'a muhalif olmasından dolayı il yürütmesi ve benzer toplantılara katılım konusunda isteksiz olsa da sürekli toplantılardan haberdar edildiği ve zaman zaman da katılığı, bu şekilde sanığın terör örgütü üyesi olduğu kanısına varılmıştır."

## 29. Başvurucu Şermin Güneş yönünden yapılan değerlendirme şu şekildedir:

"Sanık Şermin Güneş'in, 20.01.2009 tarihinde (Tape F-2 KL:3 Dz.168) Gülçin İsbert ile Şermin Güneş'in 'Sen ne yapıyorsun sen nasılsın', Gülçin İsbert'in 'iyidir valla en çok kızdığım bir kişi var Aziz biliyormusun', Şermin Güneş'in 'niye ne oldu', Gülçin İsbert'in 'biliyorsun değil mi bitti konferans sonuçlandı', Şermin Güneş'in 'haberim var biliyorum en azından Kuruş'dan haberim var diğerlerinden haberim yok da', Gülçin İsbert'in 'sana bir şey söyleyeyim mi Mustafa'da bize çok şey yaptı, net olsaydı bu adam çıkmazdı canım benim denmesine rağmen sadece aralarında 8 oy var ha', Şermin Güneş'in '8 oy fark diyorsun', Gülçin İsbert'in 'hiç üzülme biliyormusun bende çok yıprandım kardeşim, Perşembe'nin gelişi Çarşamba'dan mı belli olur diye bir söz var', Şermin Güneş'in 'Aziz olmaz, olması gereken kişi zaten Mustafa'ydı, tamam en doğru adam da Mustafa, çünkü Aziz şeyden gelecek de işte örgülenme yapacak da yapamazdı', 31.01.2009 Tape F-3 KL:3 Dz.164 tarihinde İsmail Demir ile Şermin Güneş'in 'şey bak Pazartesi il yürütmesinin toplantısı varmış, birimlerden doğru herkesi çağırıyormuş, bu toplantıya açıkçası ben gitmek istemiyorum ana gidecek misiniz, gitmeyecek misiniz, ne yapacaksınız hani ne olacak ne bitecek onunla ilgili ben seni aradım anlatabildim mi', İsmail Demir'in 'toplantı panelini kim yaptı' Şermin Güneş'in 'sanırım bölge almış çünkü geçen hafta bölgenin toplantısı varmış' İsmail Demir'in 'ben Mustafa ile konuşurum Mustafa'da benden şey diyor ortak tavır konulacaksa oturulum konuşalım diyor' Şermin Güneş'in 'Pazartesi bu adamlar bütün birimleri toplantıya çağırmışlar', İsmail Demir 'saat kaçta', Şermin Güneş 'saat:11'de', İsmail Demir 'ondan önce bir karara varır konuşuruz', Şermin Güneş 'ilde kimler var onlardan bir bilgi al bakalım', İsmail Demir 'Mustafa'yı arayacağım, Mustafa'yı', Şermin Güneş 'Aziz'i arada bi bilgi öğren tamam mı', 05.02.2009 tarihinde (Tape F-4 KL:3 Dz.162) İsmail Demir ile, Şermin Güneş'in 'ne yapıyorsun bugün toplantı var mı iyi', İsmail Demir 'var var', Şermin Güneş 'kaçta', İsmail Demir 'saat 3'te Ada'da', Şermin Güneş 'Ada'da mı hadi görüşürüz', 05.02.2009 tarihinde (Tape F-5 KL:3 Dz.161) A.S. ile Şermin Güneş'in 'Ayşe bu akşam Ada'da bahsettiğim arkadaşlar vardı ya onlarla toplantımız var, gelebilecek misin hayatım 3'te tamam', A.S. 'nün' peki öyle ulu orta yapıyor falan olur mu', Şermin Güneş'in 'nerede yapacaktık başka bayağı insanları çağıracak İsmail', A.S. 'nün' yani işte bir şey çıkmazsa geleceğim', 09.02.2009 tarihinde (Tape D-8 KL:3 Dz.154) Gülçin İsbert'in 'oldukça yoğun 8 Mart'a hazırlanıyoruz, bir öyle genel bir şey var çalışıyoruz, Cumartesi yok, Pazar yok, akşam yok, sabah yok', Şermin Güneş'in 'hiçbir şey yok diyorsun ama bunu kimsenin gördüğü yok' Gülçin İsbert'in 'DEK'i aradın kendin buldun hiç konuşma' şeklinde yapmış olduğu telefon görüşmesinden, KCK/TM-DEK Ege Bölge yapılanması içerisinde faaliyet yürüttüğü, 16-18 Ocak 2009 tarihinde Diyarbakır'da yapılan KCK/TM-DEK'in merkezi konferansını takip ettiği, Mustafa Beyazbal'm Ege Bölge sorumlusu seçilmesini istediği, M.Hanefi Kuruş'un seçilmesi neticesinde toplantılara katılma konusunda isteksiz olmasına rağmen diğer muhalif üyelerle durum değerlendirmesi yaptığı ve toplantılara katıldığı, Gülçin İsbert'in 'DEK'i aradın kendin buldun hiç konuşma' şeklinde telefonda sarf ettiği bu sözün sanığın durumunu açıkça ortaya koyduğu görülmüştür.

Sanığın evinde yapılan aramada 8 adet yasaklanmış yayın ele geçirilmiştir.

Yukarıda açıklandığı üzere sanığın KCK/TM-DEK'in Ege Bölge yapılanması içerisinde faaliyet yürüttüğü, merkezi konferansta M.Hanefi Kuruş'un bölge sorumlusu olarak seçilmesine muhalif olduğu ve diğer muhalif üyelerle ortak hareket etme konusunda faaliyet yürütmesine rağmen örgüt tarafından düzenlenen toplantılara katıldığı ve bu şekilde terör örgütü üyesi olduğu sonucuna varılmıştır."

### 30. Başvurucu Mahir Engin Çelik yönünden yapılan değerlendirme şu şekildedir:

"Sanık Mahir Engin Çelik'in 17.03.2009 tarihinde (Tape AL-1 KL:1 Dz.373) E.E. ile Mahir Engin Çelik'in 'akşam 6.30'da işyeri toplantısı biliyorsun değil mi', E.E. 'he var', Mahir Engin Çelik'in 'güçlü katıllım ama', E.E. 'in 'ben katılmayı düşünmüyorum', Mahir Engin Çelik'in 'güçlü katılmamız gerekiyor', E.E. 'in 'ben düşünmüyorum nasıl olsa benim yerime düşünüyorsunuz, geçen toplantıda geldim bir şey söyleyecektim izin vermediniz', Mahir Engin Çelik'in 'biz mi müdahale ettik', E.E. 'in 'heyse', Mahir Engin Çelik'in 'ben seninle akşam görüşeyim', E.E. 'in 'ya benimle görüşme', Mahir Engin Çelik'in 'yav olur mu', E.E. 'in 'ne olur mu toplantıyı sen yönetiyorsun', Mahir Engin Çelik'in 'hepimizin gönülde yaptığı işlerdir', E.E. 'in 'yani ondan yana sorun yok, ondan yana sıkıntı yok' Mahir Engin Çelik'in 'heyse yüz yüze görüşelim olur mu', E.E. 'in 'heyse konuşmak istemiyorum', Mahir Engin Çelik'in 'sen benden daha iyi biliyorsun, bu yapıda eleştiri var, öz eleştiri var, bu noktaya gelmiş bir durum var ise bunu hayata geçirmemiz gerekiyor', E.E. 'in 'bana sağlık yönünden rahatsızlık veriyor nerdeyse kalp krizi geçireceğim', Mahir Engin Çelik'in 'ben hölgede ayınımı yaptım divan başkanına müdahale ettim, sen hatırlarsın', 18.03.2009 tarihinde (Tape AL-2 KL:1 Dz.370) K.K. ile, K. 'in 'ya bir şey soracağım bu hafta çalışma var değil mi', Mahir Engin'in 'Cumartesi günü saat.8.30' da çıkıyoruz, isteyen etkinliğe gider, isteyen evine döner', K. 'in 'sen Zülcüf'e söyledin mi' Mahir Engin'in 'başka bir iki arkadaş daha var ondan biri görüşmelerden sonra biraz şey yapacağız, yalnız bizim bu akşam bir araya gelip şu işi E. arkadaşla görüşmemiz lazım', K. 'in 'neden', Mahir Engin'in 'biraz sıkıntılı yüz yüze konuşuruz seninle, sözünü mü kestir senin onun ne yaptın öyle bir şey', K. 'in 'sözünü kesmedim, ikinci kez söz vermedim', Mahir Engin Çelik'in 'ya bu yöntem yanlış değil, buradaki sorun şu, o arkadaşın geldiği nokta önemli, yani o arkadaşın o biriken şeylerin en üst noktaya ulaştığı seviye bu mazerettir. Kendisi için yarattığı bir mazeret bunu görüşeceğiz' Kemal'in 'ya ben bugün müsait değilim,' Mahir Engin'in 'ben valla her şeyde artık müsait olmak ta istemiyorum', Kemal'in 'lan adi herif bak oraya perspektif koymuşuz doğru noktada konuyu ele almışız, sana sahip çıkmışız, senin adı adi arkadaşın kalkmış farklı farklı it herif kendini savunacağına, öz eleştiri vereceğine kalkıp başkanını...', Mahir Engin'in 'ya o zaten kendi büti, bizde o defteri kapattık, yani humdan sonra nerde karşınıza çıkarsa o kişiyi ezeceğiz...', K. 'in 'sen bir ön konuşma yap bak', Mahir Engin'in 'tamam ben görüşeceğim' şeklinde geçen görüşmeden KCK/TM-DEK'in Torbalı birimi içerisinde diğer sanık K.K. 'a bağlı olarak faaliyet yürüttüğü, yönettiği bir toplantıda başkanlık yapıyorken bunu diğer sanık Mahir Engin Çelik'e bıraktığı, E.E. isimli şahsın sözünün bu sanık tarafından kesildiği ve bunu sanığa aktardığında ise sanığın 'sen biliyorsun bu yapıda eleştiri ve özeleştiri vardır' demek suretiyle tehditvari örgütsel karşılık verdiği, örgüt üyelerine toplantı gün ve saati hususunda haber verdiği görülmüştür.

Sanık Mahir Engin Çelik'in, 15.04.2009 günü (Tape AL-6 KL:1 Dz.361) diğer sanık A.G. ile, A.G. 'in '11'e doğru gelirsiniz işte', Mahir Engin Çelik' in 'açık havda olur, biraz daha iyi', A.G. 'in 'he oraya dergilerinizi de ulaştırırız tamam mı', Mahir Engin Çelik'in 'dergiler de gelir orada aidatlar da halledilir' şeklinde geçen görüşmeden de anlaşılabacağı üzere sanık A.G. 'e bağlı birim sorumlusu olarak görev yaptığı ve birimde toplanan aidatları ona aktardığı anlaşılmaktadır.

Sanığın evinde yapılan aramada DEK tüzüğü başlıklı, içeriğinde DEK yapısının işleyişiyle ilgili bilgilerin bulunduğu doküman ele geçirilmiştir.

Yukarıda açıklandığı üzere sanığın, KCK/TM-DEK'in Ege Bölgesi yapılanmasında sanık A.G.'e bağlı Torbalı birim sorumlusu olarak görev yaptığı, üyelerden toplanan aitaları sanık A.'a aktardığı ve evinde mensubu bulunduğu DEK'e ait tüzüğün ele geçirildiği ve bu şekilde terör örgütü üyesi olduğu sonucuna varılmıştır. "

### 31. Başvurucu Songül Morsümbül yönünden yapılan değerlendirme şu şekildedir:

"Sanık Songül Morsümbül'ün 16-18 Ocak 2009 tarihinde KCK/TM-DEK'in merkezi konferansına katılıp ve yapılan seçim sonucunda MYK üyesi seçildiği, 19.01.2009 tarihinde (Tape H-6 KL:3 Dz.96) sanık Elif Akgül Ateş ile H.B. arasında Elif Akgül Ateş'in 'eskilerden var mı kimse' H.B.'nin 'Hasan ile N. birde S. hoca kaldı gerisi değişti', Elif Akgül Ateş'in 'hı değişti', H.B.'nin 'Songül girdi bizden biliyorsunuz', 19.01.2009 tarihinde de ( Tape E 10 KL:3 Dz.186) sanıklar Haydar Deniz ile Aziz Akikol'un arasında, Aziz Akikol'un 'ya seçimleri şey Mehmet Kuruş kazandı' Haydar Deniz'in 'he', Aziz Akikol'un 'he o da gösterildi giremedi o da, ya 12 kişiydi, ikisini kestiler, Sadrettin ile Mustafa'yı kestiler, 10 kişi seçtiler işte öyle yani', Aziz Akikol'un 'bilmiyorum işte ya Hasan vardı aynıys', Haydar Deniz'in 'hı Diyarbakır Amedden', Aziz Akikol'un 'valla bilmiyorum o da Hasan', Haydar Deniz'in 'hı Urfa'dan Hasan', Aziz Akikol'un 'yok yok Urfa'dan değil yani bilmiyorum, tam böyle tanımıyorum ya genç çocuklar işte', Aziz Akikol'un 'Lami Lami vardı, eskiden S. vardı', Haydar Deniz'in 'evet', Aziz Akikol'un 'bilmiyorum artık bayanlardan bir şey vardı, hı Morsümbül var', Haydar Deniz'in 'Hı Songül' şeklinde geçen görüşmelerden anlaşılmaktadır.

Sanık Songül Morsümbül ile G. arasında geçen 17.02.2009 tarihinde (Tape AG-1 KL:10 Dz.89) G.'nin 'ne geçmiş', Songül Morsümbül'ün 'naptı nasıldı temposu', G.'nin 'iyiydi kadının yaklaşımı, S.'yi çok şey yapıyorlar ama öyle aşırı bir şeyi olmadı yani şeyi, yalnızca bana bir çıkışı oldu, siz dedi ne adına katılıyorsunuz, hani ben ben dedim ki bak ben KESK'li bir kadının dedim, KESK için örgütlü bir kadının dedim, biz emek örgütüyüz, bir de dedim DEKAP biliyorsunuz dedim yani, KESK'in programıyla çok da farklı düşünmüyorum dedim', Sanık ile Z.B. adlı kişi arasında 01.03.2009 tarihinde (Tape AG-3 KL:10 Dz.86'da Songül'ün 'Ankara'ya', Z.'in 'Ankara'ya ben şey soracağım bugün sizin toplantınız MYK veya kadının var mıydı Ankara'da her hangi bir toplantınız', Songül Morsümbül'ün "KESK'in mi", Z.B.'nin 'he KESK'in, DEKAP'ın mı yürütmenin mi ne bileyim', Songül Morsümbül'ün 'yoo', Z.B.'nin 'eminmisin', Songül Morsümbül'ün 'karma karma hı', Z.B.'nin 'karmanın yürütmesi değil mi', sanık Songül Morsümbül ile A.E. adlı kişi arasında 11.03.2009 tarihinde (Tape AG-5 KL:10 Dz.82) A.E.'in 'bir de böyle bir şey vardı Sevgi eskiden yedekti, eşgüdüm ile yürütüyorduk, dolayısıyla birimizden birisine bir şey olduğunda diğeri geliyordu, şimdi Sevgi'de pozisyonu değişince şimdi diyoruz ki şeyi göndereyim Ayten diye bir arkadaş var burada yürütmeye', Songül'ün 'hayır doğru değil', A.E.'in 'ondan sonra yok deniliyor benim oraya gelmem üç günlük çalışmayı bırakmam demek ve bizzat planlama içinde olan birisiyim ben', Songül'ün 'buda bizim için önemli bir sonuç ben buraya sen buraya', A.E.'in 'anladım da Songül biz dememiş miydik mart ayında planlama almayalım Nisan'da alalım', Songül'ün 'A. o bizi aşan bir durum niye bunu bu kadar zorlaştırıyorsun, kendine ve bize, bizi aşan bir durum', A.E.'in 'benim için hava hoş biner gelirim yani ama burada bir çalışma, ama onu anlatamadım planlamışız', Songül'ün 'tamam gelirsin değmez ise eleştirini verirsin bizde sana karşı öz eleştirimizi veririz oldu mu A.', A.E.'in 'sorun bir birimizi eleştirmek sorun olmaması lazım, hani böyle ben seni eleştirecek bir şey bulayım sende beni eleştir', Songül'ün 'telefon uçlarında bunları yapmak çok doğru bir şey değil gerçekten, bir gerginlik olmazsa herhalde toplantıda alınmaz diye düşünüyorum, gelmen gerekiyor yani, Sevgi'nin gelmeme durumu var 14 Mart'ta Tıp bayramı var' şeklinde yapılan görüşmelerden sanığın KCK/TM-DEK'e bağlı DEKAP içerisinde faaliyet yürüttüğü, toplantıya çağırdığı A.E.'in gelmeme yönündeki iradesine

karşı 'tamam gelirsin, değmez ise eleştirini verirsin, bizde sana karşı öz eleştiriyi veririz' şeklinde örgüt adına tehdit ettiği görülmektedir.

Sanık Songül Morsümbül 04.04.2009 tarihinde Şanlıurfa ili Halfeti ilçesinde, güvenlik güçlerine karşı taşlı sopalı saldırıya dönüşen ve çıkan olaylar sırasında iki göstericinin ölmesi ile sonuçlanan, hükümlü Abdullah Öcalan'ın sözde doğum günü etkinliklerine katıldığı, 4/4/2009 (Tape AG-17 KL:10 Dz.69) tarihinde diğer sanık H.B. arasında, H.'nin 'Amar'da mısın, Amar'a gittin mi sen?', Songül'ün, 'evet, evet Urfa'dayız', H.'nin 'İki kişiyi kaybetmişiz he', Songül'ün 'Evet iki kişiyi kaybetmişiz, iki kişi yoğun bakımda, çok sayıda yaralımız var, hastanede şu anda morgun önündeyiz, otopsislerini bekliyoruz.' H.'nin 'şerefsizler taradılar mı?', Songül'ün 'Direk nokta atışı yapmışlar, zaten taradılar, tarayacakları kadar da nokta atışları yaptılar.' şeklinde geçen görüşme ve benzer görüşmelerden anlaşılmaktadır.

Sanık Songül Morsümbül 02.01.2009 tarihinde terör örgütü tarafından tertiplenen alternatif '1 Mayıs' etkinliklerine de katılmıştır. (Tape AG 18 KL: 10, Dz.68)

Yukarıda açıklandığı üzere sanık Songül Morsümbül 16-18 Ocak 2009 tarihinde Diyarbakır'da düzenlenen KCK/TM-DEK'in merkezi konferansına katılarak MYK üyesi seçildiği, DEK'e bağlı DEKAP içerisinde faaliyet yürütüp toplantılar düzenlediği, merkezi konferansta alınan kararlar doğrultusunda 04.04.2009 ve 02.05.2009 günü Şanlıurfa'da düzenlenen faaliyetlere katıldığı ve bu şekilde terör örgütü üyesi olduğu anlaşılmıştır."

32. Başvurucu Sakine Esen Yılmaz yönünden yapılan değerlendirme şu şekildedir:

"Sanık Sakine Esen Yılmaz'ın KCK/TM-DEK'e merkezi konferansına delege sıfatıyla 16-18 Ocak 2009 tarihinde katılarak oy kullandığı, M.Hanefi Kuruş'un seçilmesi için Nihat Keni ile birlikte çalışma yaptığı, Pegasus Hava yolları yolcu listesi, 18.01.2009 tarihinde (Tape C-5 KL:3 Dz.275) İsmail Demir'in 'valla iyidir sonuçlar çıkmış, Kuruş kazanmış mı', Aziz'in 'he Kuruş kazanmış canım' İsmail Demir'in 'Allah Allah', Aziz'in 'valla Kuruş kazanmış Sakine iyi çalıştı ona yav', İsmail Demir'in 'Allah Allah Sakine', Aziz'in 'ya Sakine daha önce de bölgede çalışmıştı, o Sakine'nin çalışmasıyla oldu, etkili oldu yani' İsmail Demir'in 'iki kişi elendi he', Aziz'in 'he he iki kişi yani adamlar iyi çalıştı, Sakine'den öyle değil Nihat iyi çalıştı yani adamlar iyi çalıştı Sakine öyle değil, Nihat iyi çalıştı, Nihat'da daha önce bölgede çalıştın' şeklinde geçen görüşme ve diğer iletişim tespit tutanaklarından anlaşılmaktadır.

Sanık Sakine Esen Yılmaz'ın KCK/TM-DEK'in Ege Bölgesi yürütmesinde diğer sanık Mehmet Hanefi Kuruş'a bağlı olarak faaliyet yürüttüğü, 21.01.2009 tarihinde (Tape G-18 KL:10 Dz.334) bu sanıkla, Sakine'nin 'neyse görüşürüz yine bu arada tebrik ederim aynı zamanda', M.Hanefi 'bi gidip gelelim zaten oturup konuşacağız, sende şeye katılacaksın değil mi bölge yürütmesine' Sakine'nin 'yani normalde evet katılabilirim evet öyle bir şeyim var', M.Hanefi'nin 'tamam sende katıl' Sakine'nin 'ne zaman', M.Hanefi'nin 'ben haberdar ederim seni daha tarihi belli değil' şeklinde geçen görüşme ve diğer iletişim tutanaklarından anlaşılmaktadır.

Sanık Sakine Esen Yılmaz aynı zamanda KCK/TM-DEK bünyesindeki DEKAP'ın Ege Bölge sorumlusu olarak faaliyet yürüttüğü ve bu faaliyetler çerçevesinde toplantılar yapmakta ve örgüte üye kazandırdığı görülmektedir. (Tape G-23 KL: 10 Dz.329)

Sanık Sakine Esen Yılmaz'ın 04.04.2009 tarihinde Şanlıurfa ili Halfeti ilçesinde, güvenlik güçlerine karşı taşlı sopalı saldırıya dönüşen ve çıkan olaylar sırasında iki göstericinin ölmesi ile sonuçlanan, hükümlü Abdullah Öcalan'ın sözde doğum günü

etkinliklerine katıldığı, 04.04.2009 tarihinde Sanık Sakine Esen Yılmaz'ın, D.O. adlı kişiyle (Tape G-36 KL:10 Dz.315) Sakine Esen'in 'nerde biliyormusun Suruç'dayım şimdi' D.'in 'şaka yapıyorsun', Sakine Esen Yılmaz'ın 'kız eyleme geldik', eşi Niyazi Yılmaz ile (Tape G-38 KL:10 Dz.314) Niyazi'nin 'alo guley varınız mı', Sakine'nin 'geldik şey gaz bombası attılar' şeklinde gerçekleşen telefon görüşmelerinden ve diğer iletişim tespit tutanaklarından anlaşılmaktadır.

Sanık Sakine Esen Yılmaz'ın 02.01.2009 tarihinde terör örgütü tarafından tertiplenen alternatif '1 Mayıs' etkinliklerine de katılmıştır. (Tape G-47 KL: 10 Dz.305)

Sanık Sakine Esen Yılmaz 16-18 Ocak 2009 tarihinde KCK/TM-DEK'in merkezi konferansına delege sıfatıyla katılıp M.Hanefi Kuruş'un seçilmesi yönünde faaliyet yürüttüğü ve oy kullandığı, seçim sonrasında Ege Bölge yürütmesinde sanık M.Hanefi Kuruş'a bağlı ve DEKAP bölge sorumlusu olarak faaliyetlerine devam ettiği, örgütün çağrısı üzerine Şanlıurfa ilinde düzenlenen iki ayrı etkinliğe katıldığı ve bu şekilde terör örgütü üyesi olduğu sonucuna varılmıştır."

### 33. Başvurucu Gülçin İsbirt yönünden yapılan değerlendirme şu şekildedir:

"Sanık Gülçin İsbirt'in 16-18 Ocak 2009 tarihinde KCK/TM-DEK'in merkezi konferansına delege sıfatıyla katıldığı, diğer sanık Mustafa Beyazbal'ın Ege Bölge sorumlusu seçilmesi için faaliyet yürüttüğü, 15.01.2009 tarihinde (Tape J-1 KL:3 Dz.417) H.U. ile, H.'in 'nerdesin şimdi', Gülçin'in 'ben Diyarbakır'a geldim, dedim hele nerdesin onun için', 20.01.2009 tarihinde (Tape J-8 KL:3 Dz.406) Şermin Güneş ile Gülçin İsbirt'in 'biliyorsun değil mi konferans sonuçlandı', Şermin'in 'haberim var en azından Kuruş'dan haberim var diğerlerinden haberim yok da', Gülçin'in 'şöyle Mustafa zor zar arkadaşlar tarafından önerildi, Mustafa net dursaydı bu adam belki çıkmazdı, Mustafa e yapı beni gösterirse ben aday olurum yarım ağzıyla konuşunca burada birileri başka anlattı tuttu, adam dedi ki bölge yürütmesine gelmem, ney milletin kafasını karıştırdı, yoksa Mustafa ile arasında 8 oy var sade Mustafa'nın suçu, sana bir şey söyleyeyim mi adam yapacağını yapıyor' şeklinde geçen görüşme ve diğer iletişim tespit tutanaklarından anlaşılmaktadır.

Sanık Gülçin İsbirt'in KCK/TM-DEK kadın yapılanması DEKAP'ın içinde faaliyet yürüttüğü, 16.01.2009 tarihinde (Tape J-4 KL:3 Dz.413) diğer sanık Elif Akgül Ateş arasında, Gülçin İsbirt'in 'durum öyle', Elif Akgül Ateş'in 'hı hı', Gülçin'in 'bunlar da bu ara bir birleriyle savaştın, sen haberdarsındır o durumdun', Elif Akgül'ün 'bunlar bu durumda DEKAP'ın örgütlenmesinler diye', Gülçin İsbirt'in 'kesinlikle benim kızların yanında yer aldım biliyorsun', Elif Akgül'ün 'kızlar kızlar da çok çalışanlar hakikaten', Gülçin'in 'biliyorum gittim ben Samsun'da da gördüm, raporlaşmalarda, çalışmalarda hemen her şeyde ben e-mail yazarım, bir kere onların böyle yanıt vermesi, kendini örgüte katması konusunda oldukça dediğim gibi yani' şeklinde geçen görüşmeden anlaşılmaktadır.

Sanık Gülçin İsbirt'in terör örgütü tarafından Urfa ilinde düzenlenen 02.05.2009 tarihli alternatif 1 Mayıs etkinliklerine katılmıştır.

Sanık Gülçin İsbirt'in delege sıfatıyla 16-18 Ocak 2009 tarihinde KCK/TM-DEK Diyarbakır ilinde düzenlenen merkezi konferansına katıldığı ve oy kullandığı, seçim sonrasında DEK'in kadın yapılanması olan DEKAP içerisinde aktif faaliyetlerine devam ettiği ve bu şekilde terör örgütü üyesi olduğu anlaşılmıştır."

### 34. Başvurucu Yüksel Özmen yönünden yapılan değerlendirme şu şekildedir:

"Sanık Yüksel Özmen'in KCK/TM-DEK'e merkezi konferansına delege sıfatıyla 16-18 Ocak 2009 tarihinde katılarak oy kullandığı, Pegasus Hava yolları yolcu listesi, 18.01.2009

tarihinde (Tape B-11 KL:3 Dz.325) M.A.T. ile yapmış olduğu, 'sen ne yapıyorsun', Yüksel'in 'iyiyiz biz Ankara'dayız hava alanındayız', M.A.T.'un 'hayırdır', Yüksel'in 'konferans var ya Diyarbakır'dan geldik Ankara'da bekliyoruz aktarmalı geçtik' şeklinde geçen görüşmesi ve diğer iletişim tespit tutanaklarından anlaşılmaktadır.

Sanık Yüksel Özmen yukarıda belirtilen konferansta KCK/TM-DEK merkezi disiplin kuruluna seçildiği, diğer sanıklar Mehmet Haneği Kuruş ile I.I.G. arasında 20.01.2009 tarihinde (Tape T-17 KL:4 Dz.308), M.Haneği Kuruş'un 'bir şeye çok dikkat edeceğiz, birey ile hiç uğraşmayacağız, sana bir şey söyleyeyim Yüksel'in il yürütmesindeki görevinin düşmesi gerekir. O disiplin kuruluna tekrar seçildi dikkat edin düşürün' şeklinde yapmış oldukları telefon görüşmelerinden anlaşılmaktadır.

Sanık Yüksel Özmen 16-18 Ocak 2009 tarihinde Diyarbakır ilinde yapılan KCK/TM-DEK'in merkezi konferansına delege sıfatıyla katıldığı, burada yapılan seçimde merkez disiplin kuruluna seçildiği, bunun dışında il, ilçe ve diğer illerdeki örgüt toplantılarına katıldığı, il yürütmesindeki görevine bölge sorumlusu seçilen Mehmet Haneği Kuruş'a muhalif olması nedeniyle tüzük bahane gösterilerek son verildiği, diğer birim toplantılarına katıldığı ve bu şekilde örgüte üye olduğu sonucuna varılmıştır."

### 35. Başvurucu Süeda Demir yönünden yapılan değerlendirme şu şekildedir:

"Sanık Süeda Demir'in KCK/TM-DEK'e merkezi konferansına delege sıfatıyla 16-18 Ocak 2009 tarihinde katılarak oy kullandığı, Mustafa Beyazbal'ın bölge sorumlusu seçilmesi için gayret sarf ettiği, Pegasus Hava yolları yolcu listesi, sanığın, 19.01.2009 tarihinde (Tape F-9 KL:3 Dz.145) diğer sanık Şermin Güneş ile, Süeda'nın 'gözünüz aydın diyeyim', Şermin'in 'ne olmuş', Süeda'nın 'yeni bölge sorumlunuzu haberdar edeyim', Şermin Güneş'in 'e yeni kimmiş bölge sorumlumuz', Süeda Demir'in 'Kuruş, Kuruş çıktı ya', Şermin'in 'a haberim yok', Süeda'nın 'a valla inanmıyorum dedim sana haberler gelmiştir ama', Şermin'in 'hayır valla Süeda, Kuruş'mu çıkmış, iyi ben çalışmıyorum, gözüm aydın', Süeda'nın 'ben bende gittim ya zaten', Şermin'in 'ana', Süeda'nın 'delegeydin ya', Şermin'in 'e nasıl çıktı Kuruş peki', Süeda'nın 'göbeğimiz çatladı yani aday, yani bizden aday yok', Şermin'in 'e bir dakika hı', Süeda'nın 'Mustafa hocayı ikna etmeye çalıştık, telefon zincirleri bilmem neler hani ona karşı, onu da çıkardık orda hani herkese şeydi işte bu tarafsız bir arkadaş herkesin sevdiği biridir diye reklam yaparken', Şermin'in 'kim Kuruş'un', Süeda'nın 'hayır Mustafa hocayı tabi orda olmadığı için yani bir dezavantaj oldu onun için', Şermin'in 'e', Süeda'nın 'ay ama yinede Kuruş çıktı yani' şeklinde geçen görüşme ve diğer iletişim tespit tutanaklarından anlaşılmaktadır.

Sanık Süeda Demir'in konferans sürecinden sonra KCK/TM-DEK'in Ege Bölgesindeki faaliyetlerine devam edip şube toplantılarına katıldığı diğer sanık Elif Akgül Ateş ile 06.02.2009 tarihinde (Tape H-14 KL:3 Dz.75) Elif'in 'hı hı Balıkesir'de işte Bandırma'da şeylerle felan görüştük, ondan sonra da bir araya geldiğimizde konuşuruz, birde bu Cumartesi günü şeymiş yav bu birim toplantılarıymış, yani hani genel değilmiş, ben genel düşünüyordum çünkü Mine aradığında', Süeda Demir'in 'ben zaten şube birimindeyim yani, Elif'in onu şey yapalım ona sen gelirsin değil mi Cumartesi günü', Süeda'nın 'geleceğim, geleceğim' şeklinde gerçekleştirmiş olduğu telefon görüşmesi ve diğer tespit tutanaklarından anlaşılmaktadır.

Yukarıda açıklandığı üzere sanığın 16.19 Ocak 2009 tarihinde Diyarbakır ilinde yapılan KCK/TM-DEK'in merkezi konferansına delege sıfatıyla katıldığı ve oy kullandığı, sonrasında örgütün bölgedeki faaliyetlerine aktif şekilde katıldığı ve bu şekilde terör örgütü üyesi olduğu sonucuna varılmıştır."

36. Temyiz üzerine mahkûmiyet kararı Yargıtay 16. Ceza Dairesi tarafından 13/3/2017 tarihinde onanmıştır. Yargıtay kararında KCK/TM ve KCK/TM-DEK hakkında bazı bilgiler verilmiş, daha sonra ise başvurucular hakkında genel bir değerlendirme yapılmıştır. Yargıtay kararının ilgili kısımları şöyledir:

*"...PKK/KONGRA-GEL terör örgütünü bir devlet sistemi gibi yapılandırmayı hedefleyip birimlerini ve üyelerini sistematik bir yapıya kavuşturmaya amaçlayan, örgütün yasama meclisi KONGRA-GEL tarafından kabul edilip sistemin anayasası olarak nitelendirilen KCK (Koma Civaken Kürdistan) sözleşmesinde, KCK ile PKK'nın ideolojik, ahlaki, felsefi ve örgütsel bağlantısının açıkça vurgulandığı ve KCK yapılanması bakımından PKK'nın amaç ve stratejisinin benimsendiği,*

...

*KCK sözleşmesinin yukarıda yazılı bulunan 21. maddesindeki eyalet-bölge örgütlenmesi kapsamında aynı sözleşmenin 18 ve 22. maddeleri gereğince bir örgütsel yapının oluşturulduğu, bu örgütsel yapının KOMA CIWAKEN KÜRDİSTAN/ TÜRKİYE MECLİSİ (KCK/TM) şeklinde isimlendirildiği,*

*Bu bilgilerden yasadışı silahlı PKK KONRA-GEL terör örgütü adına faaliyet yürüten KCK/TM'nin örgütsel yapısının, ülkemizde terör örgütü adına örgütsel faaliyetler düzenlemek için KCK sözleşmesinin 14. maddesi gereğince "Siyasi, Sosyal, Ekolojik ve Yerel Yönetimler, Hukuk, Dış İlişkiler, Azınlıklar ,İnanç Gruplar vb" gibi alan merkezlerini kurarak yapılandırdıkları, KCK/TM üyelerinin yasadışı PKK/KONGRA-GEL terör örgütünün örgütsel faaliyetlerini organize ettikleri, eylemler ve yapmış oldukları faaliyetler ile ilgili toplantılar yaparak karar aldıkları, yerel yönetimler üzerinde KCK yapısından kaynaklanan sözde yetkilerini kullanarak yerel yönetimleri yönlendirdikleri, kent meclislerini oluşturarak ideolojik alan, siyasal alan, sosyal alan, ekonomik alan ve halk savunma alan merkezlerini kurup gençlik ve kadın örgütlenmelerini devam ettirdikleri, KCK/TM mensupların yasadışı silahlı PKK/KONGRA-GEL terör örgütünden bahsederken örgüt, hareket şeklinde isimler kullandıkları, örgütün hükümlü elebaşı Abdullah ÖCALAN'dan bahsederken ise 'ÖNDERLİK' ifadesini kullandıkları,*

*Sonuç olarak; KCK/TM-DEK yapılanmasının; terör örgütünün son dönem yapılanması olan KCK yapılanmasında dâimi komiteler içerisinde ve KCK yönetmeliğinin 14. maddesinde düzenlenen sosyal alan merkezi içerisinde, Emekçiler bölümü kapsamında faaliyet gösterdiği dosya kapsamından anlaşılmaktadır..."*

37. Başvurucular, nihai karardan 23/5/2017 tarihinde haberdar olduklarını belirtmişler; 21/6/2017 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuşlardır.

#### **IV. İLGİLİ HUKUK**

38. İlgili ulusal ve uluslararası hukuk için bkz. *Metin Birdal* [GK], B. No: 2014/15440, 22/5/2019, §§ 28-39; *Yılmaz Öner*, B. No: 2013/7535, 14/4/2016, §§ 19-29.

#### **V. İNCELEME VE GEREKÇE**

39. Mahkemenin 18/6/2020 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

## A. Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Düzenleme Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

### 1. Başvurucuların İddiaları ve Bakanlık Görüşü

40. Başvurucular; Diyarbakır'daki toplantının ve diğer bazı etkinliklerin sendikalarca alınan kararlara istinaden gerçekleştirildiğini, sendikal faaliyetlerinin suç oluşturan eylemler gibi gösterilip mahkûmiyetlerine karar verildiğini belirtmişlerdir.

41. Bundan başka başvurucular, silahlı terör örgütüne üye olma suçunun düzenlendiği 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 314. maddesinin hukuken öngörülebilir bir düzenleme olmadığına açık olduğunu, sendikal faaliyetlerinin bahsi geçen suç kapsamında kabul edilmesinin demokratik bir toplumda gerekli ve ölçülü bir müdahale olarak değerlendirilemeyeceğini belirtmiş; tüm bu nedenlerle örgütlenme ve ifade özgürlükleri ile toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüşlerdir.

42. Bakanlık görüşünde; Anayasa'nın 34. maddesinde düzenlenen hakkın sınırlanabilirliğinin aynı maddenin ikinci fıkrasında belirtilen meşru amaçlarla ve kanunla mümkün olabileceği ve aynı zamanda sınırlamanın "*demokratik toplum düzeninin gerekleri*"ne uygun olması gerektiği ifade edilmiştir. Bakanlık görüşünde ayrıca derece mahkemelerinin böyle bir ihtiyacın bulunup bulunmadığını değerlendirmede belirli bir takdir yetkilerinin olduğu belirtilmiştir.

43. Bundan başka Bakanlık; derece mahkemelerinin takdir yetkilerinin Anayasa Mahkemesinin denetiminde olduğunu belirttikten sonra takdir payının Anayasa'ya uygun kullanılıp kullanılmadığı değerlendirilirken eldeki başvurunun koşulları, başvuranın şahsi özellikleri, mesleği veya toplumda temsil ettiği statü yanında özellikle terörle mücadeleyle bağlı zorlukların da gözönünde bulundurulması gerektiğini ileri sürmüştür.

44. Genel açıklamalar sonrasında Bakanlık; başvuru Aziz Akıkol'un terör örgütü PKK ile bağlantılı olan, siyasi ve sosyal alanda faaliyet gösteren KCK/TM-DEK'in merkezî konferans delegesi olduğunu, hatta söz konusu yapının Ege Bölgesi sorumlusunun seçildiği toplantıya katılıp oy kullandığının ortaya çıkması sonrasında hakkında hapis cezası verildiğini, dolayısıyla söz konusu ceza ile başvurunun hakkının ihlal edilmediğini belirtmiştir.

### 2. Değerlendirme

45. Somut olayda başvurucular, üyesi oldukları sendikanın Diyarbakır'da düzenlediği konferansa katılmalarının haklarında soruşturmanın başlatılmasına ve mahkûmiyet kararı verilmesine gerekçe yapılmasının toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının ihlali anlamına geldiğini ileri sürmüşlerdir.

46. Bir sendikanın düzenlemiş olduğu toplantı niteliğindeki konferansa katılmanın terör örgütüne üye olma suçundan mahkûmiyette delil olarak değerlendirmeye alınmış olması Anayasa'nın 34. maddesi çerçevesinde, toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı kapsamında ele alınması gereken bir şikâyetir (benzer yöndeki değerlendirmeler için bkz. *Dilan Ögüz Canan* [GK], B. No: 2014/20411, 30/11/2017, § 25; *Metin Birdal*, § 44). Dolayısıyla mevcut başvurunun çözümlenmesinde, söz konusu hakkın kullanımından ibaret

olduğu ileri sürülen eylemlerin başvuruçuların terör örgütü üyesi olma suçundan mahkûmiyetlerinde delil olarak kullanılmasının ilgili ve yeterli bir gerekçeyle ortaya konulup konulmadığı değerlendirilecektir.

#### **a. Kabul Edilebilirlik Yönünden**

47. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan başvurunun bu kısmının kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

#### **b. Esas Yönünden**

##### **i. Müdahalenin Varlığı**

48. Bireysel başvuru yolunda Anayasa Mahkemesinin görevi bir yargılamanın sonucu itibarıyla adil olup olmadığını değerlendirmek değildir. Bu doğrultuda bir ceza yargılamasında isnat edilen suçun sübuta erip ermediği veya toplanan delillerin suçun sübutu için yeterli olup olmadığı meselesi, ilkesel olarak Anayasa Mahkemesinin ilgi alanı dışındadır (*Yılmaz Çelik* [GK], B. No: 2014/13117, 19/7/2018, § 45).

49. Bununla birlikte Anayasa Mahkemesi *Metin Birdal* (aynı kararda bkz. § 48) kararında, kişilerin anayasal hak ve özgürlükler kapsamında kalan faaliyetlerinin mahkûmiyet kararlarında delil olarak kullanılmasının bireysel başvuru kapsamındaki hak ve özgürlükler üzerinde caydırıcı etki yaratabileceğini, dolayısıyla bu konunun Anayasa Mahkemesinin ilgi alanında kaldığını ifade etmiştir.

50. Bu nedenle somut olayda başvuruçuların toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı kapsamında kalan eylemlerinin terör örgütü üyeliğinin delili olarak kabul edilmesiyle başvuruçuların söz konusu hakkına bir müdahalede bulunulduğu kabul edilmiştir.

##### **ii. Müdahalenin İhlal Oluşturup Oluşturmadağı**

51. Yukarıda anılan müdahale, Anayasa'nın 13. maddesinde belirtilen koşulları yerine getirmediği müddetçe Anayasa'nın 34. maddesinin ihlalini teşkil edecektir. Anayasa'nın 13. maddesinin ilgili bölümü şöyledir:

*“Temel hak ve hürriyetler, ... yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, ... demokratik toplum düzeninin ... gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.”*

52. Sınırlamanın Anayasa'nın 13. maddesinde öngörülen ve somut başvuruya uygun düşen, kanun tarafından öngörülme, Anayasa'nın 34. maddesinde belirtilen haklı sebeplerden bir veya daha fazlasına dayanma ve demokratik toplum düzeninin gereklerine aykırı olmama koşullarına uygun olup olmadığının belirlenmesi gerekir.

#### **(1) Kanunilik**

53. Müdahaleye dayanak olan 2/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 7. maddesi ile 5237 sayılı Kanun'un 220. ve 314. maddelerinin kanunla sınırlama ölçütünü karşıladığı sonucuna varılmıştır.

## **(2) Meşru Amaç**

54. Başvuruya konu müdahalenin Anayasa'nın 34. maddesinde yer alan millî güvenlik ve kamu düzeninin korunması meşru amaçları kapsamında kaldığı anlaşılmıştır.

## **(3) Demokratik Toplum Düzeninin Gereklerine Uygunluk**

### **(a) Demokratik Toplumda Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Düzenleme Hakkının Önemi**

55. Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı, demokratik toplumun en temel değerleri arasında yer almakta olup bireylerin ortak fikirlerini birlikte savunmak ve başkalarına duyurmak için bir araya gelebilme imkânını korumayı amaçlamaktadır. Kolektif bir şekilde kullanılan ve düşüncelerini ifade etmek isteyen kişilere şiddeti dışlayan yöntemlerle düşüncelerini açıklama imkânı veren bu hak, çoğulcu demokrasilerin gelişmesinde zorunlu olan farklı düşüncelerin ortaya çıkması, korunması ve yayılmasını güvence altına almaktadır (*Ferhat Üstündağ*, B. No: 2014/15428, 17/7/2018, § 40, *Dilan Ögüz Canan*, § 36; *Ali Rıza Özer ve diğerleri* [GK], B. No: 2013/3924, 6/1/2015, § 115; *Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası ve diğerleri* [GK], B. No: 2014/920, 25/5/2017, § 79; *Osman Erbil*, B. No: 2013/2394, 25/3/2015, § 45).

### **(b) Müdahalenin Demokratik Toplum Düzeninin Gereklerine Uygun Olması**

56. Temel hak ve özgürlüklerin korunması altında bulunan bir eylemin terör örgütüne üye olma suçunun mahkûmiyetinde delil olarak kullanılması suretiyle temel hak ve özgürlüklere yapılan bir müdahalenin demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun kabul edilebilmesi için zorunlu bir toplumsal ihtiyacı karşılaması gerekir. Amaca ulaşmaya yardımcı olmayan bir müdahalenin zorunlu bir toplumsal ihtiyacı karşıladığı söylenemeyecektir (zorunlu toplumsal ihtiyaç testine ilişkin açıklamalar için bkz. *Bekir Coşkun* [GK], B. No: 2014/12151, 4/6/2015, §§ 51, 53-55, 57; *Mehmet Ali Aydın* [GK], B. No: 2013/9343, 4/6/2015, § 68; *Ferhat Üstündağ*, §§ 45, 46; *Tansel Çölaşan*, B. No: 2014/6128, 7/7/2015, § 51).

### **(c) Terör Örgütü Üyeliği Suçu Bağlamında Yarışan Değerler Arasında Denge Kurulması**

57. Terör örgütüne üye olma suçu, üye ve hatta örgüt henüz bir suç işlememiş olsa dahi örgütün toplum için yarattığı tehlikeyi cezalandıran ve bu yönüyle bir yandan da örgüt faaliyetleri kapsamında suç işlenmesini engelleme amacı taşıyan bir suç türüdür (*Metin Birdal*, §§ 60, 61).

58. Bireysel başvuru yolunda Anayasa Mahkemesinin görevi bir yargılamanın sonucu itibarıyla adil olup olmadığını değerlendirmek değildir. Dolayısıyla başvurucular hakkında isnat edilen terör örgütü üyesi olma suçunun sübuta erip ermediği veya toplanan delillerin suçun sübutu için yeterli olup olmadığı meselesi, ilksel olarak Anayasa Mahkemesinin ilgi alanı dışındadır (*Metin Birdal*, § 47; ayrıca bkz. *Yılmaz Çelik*, § 45; krş. *Ferhat Üstündağ*, § 65). Bundan başka bir ceza yargılamasında hangi delillerin hükme esas alınabileceği meselesi de esas itibarıyla Anayasa Mahkemesinin görev alanının dışındadır (Türk ceza hukuku uygulamasına ilişkin bazı değerlendirmeler için bkz. *Metin Birdal*, §§ 67-71).

59. Bir kişinin henüz başka bir suç işlemeyen yalnızca terör örgütüne üye olması nedeniyle cezalandırılabilmesi için yargılama makamlarının o kişinin terör örgütüyle olan bağlarını ortaya koyması gerekir. Henüz ceza kanunlarında tanımlanan bir suç işlememiş olsa bile bir terör örgütü ile *örgüt üyeliği* olarak kabul edilecek kuvvette bir bağın varlığının araştırılması bireylerin sahip olduğu fikirlerin, bağlı oldukları toplumsal grupların ve ideolojilerinin, davranışlarının anlamlarının ve bunların altında yatan saiklerin de değerlendirilmesini gerektirebilir. Böyle bir değerlendirmenin örgütlere üye olmak, toplantılara katılmak veya düşünce açıklamaları yapmak gibi kişilerin anayasal haklar kapsamında koruma altında bulunan eylemlerini de kapsadığı durumlarda başta ifade, örgütlenme, din ve vicdan özgürlükleri ile toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı olmak üzere temel haklar üzerinde ciddi bir baskı oluşturabilecek niteliği olduğu açıktır (*Metin Birdal*, §§ 63, 64).

60. Kişilerin anayasal hak ve özgürlükler kapsamında kalan faaliyetlerinin terör örgütünün üyesi olma suçundan verilen mahkûmiyet kararlarının delili olarak kullanılmasının temel haklar üzerinde yaratacağı caydırıcı etki nedeniyle -devletin toplumu terör örgütlerinin faaliyetlerine karşı korumak şeklindeki pozitif yükümlülüğünün bir sonucu olarak- insanların terörsüz bir ortamda yaşama hakkı ile bu süreçte bireylerin potansiyel olarak etkilenebilecek temel hakları arasında adil bir denge kurulmalıdır (*Metin Birdal*, § 65).

61. Söz konusu dengenin sağlandığının kabul edilebilmesi için derece mahkemelerinin kişilerin anayasal hak ve özgürlükler kapsamında kalan faaliyetlerini terör örgütünün üyesi olma suçundan verilen mahkûmiyet kararlarında delil olarak kullanılmasının zorunlu bir ihtiyacı karşıladığını göstermeleri gerekir. Dolayısıyla Anayasa Mahkemesinin benzer başvurulardaki denetimi temel haklara bu şekilde yapılan müdahalenin zorunlu bir ihtiyacı karşıladığının ilgili ve yeterli bir gerekçeyle gösterilip gösterilemediği ile sınırlı olacaktır (*Metin Birdal*, § 72).

62. Dolayısıyla Anayasa Mahkemesi, mevcut başvuruda toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına yapılan müdahalenin gerçekten *toplumsal bir ihtiyaca* cevap verip vermediği sorusuna yanıt bulacaktır.

63. Somut olayda 16/1/2009 ile 18/1/2009 tarihleri arasında Diyarbakır'da KCK/TM-DEK delegelerinin katılımı ile KCK/TM-DEK'in merkezî konferansının yapılacağı yönündeki bazı istihbari bilgilerden yola çıkılarak başvuru ile diğer bazı kişiler hakkında PKK terör örgütüne üye oldukları gerekçesiyle soruşturma başlatılmış; ilk derece mahkemesi, eylem ve davranışlarıyla şiddeti ve demokratik olmayan yöntemleri benimseyen başvuru sahiplerinin PKK terör örgütünün üyesi olduğu kanaatine ulaşmıştır. Anayasa Mahkemesi başvuru sahipleri tarafından sunulan bilgi ve belgeler ile derece mahkemelerince başvuru sahiplerinin mahkûm edilmesi için benimsenen gerekçeleri yukarıda yer verilen ilkeler uyarınca bir bütün olarak ve dikkatle incelemiştir.

64. Başvuru sahiplerinin PKK'nın bir terör örgütü olduğu kabulüne bir itirazlarının olmadığı görülmektedir. Ancak başvuru sahipleri, olayların meydana geldiği tarihlerde kanunlara aykırı faaliyet gösterdiği iddia edilmeyen bir sendikanın gerçekleştirdiği toplantıya katılmış olmalarının terör örgütü üyeliği suçundan mahkûmiyetlerinde delil olarak kullanılması nedeniyle toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının ihlal edildiğinden şikâyet etmektedirler.

65. Öncelikle belirtilmelidir ki somut olay incelendiğinde başvuru haklarındaki soruşturmanın ve verilen mahkûmiyet kararının temel dayanağı 16/1/2009 ile 18/1/2009 tarihleri arasında Diyarbakır'da yapılan ve Mahkemece KCK/TM-DEK'in merkezi konferansı olduğu kabul edilen toplantıya ilişkin olarak başvuru haklarının bazı eylemleridir.

66. 16/1/2009 ile 18/1/2009 tarihleri arasında yapıldığı anlaşılan konferansın niteliği hususunda başvuru haklarının açıklamaları ile Mahkemenin kabulü arasında bir zıtlık olduğu görülmektedir. Yargılama sürecinde ilk derece mahkemesi, yapılan toplantının niteliğini tespit etmek amacıyla resmi kurumlardan bilgi ve belge talebinde bulunmuş; Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü söz konusu toplantı ile ilgili herhangi bir bilgi ve belgenin ellerinde olmadığını bildirmiştir. Bunun yanında ilk derece mahkemesi EĞİTİM SEN'den de toplantıya ilişkin bilgi ve belge talep etmiş, EĞİTİM SEN belirtilen tarihte Diyarbakır'da "*Kriz ve Emekçiler*" adı altında bir konferans düzenlediklerini ifade etmiştir. EĞİTİM SEN ayrıca söz konusu konferansın Bağlar Belediyesi konferans salonunda alınan izin çerçevesinde gerçekleştiğini belirtmiş, ilgili yazı ekinc Bağlar Belediyesince ve EĞİTİM SEN Diyarbakır Şubesinde düzenlenen belgeleri eklemiştir. Ancak EĞİTİM SEN bahsi geçen konferansın katılımcılarına ilişkin bir bilgiyi Mahkemeye sunmadığı gibi Mahkeme de bu hususta bir bilgi talebinde bulunmamıştır.

67. İlk derece mahkemesi, söz konusu konferansın KCK/TM-DEK'in merkezi konferansı olduğu yönündeki kabulünü iki temel hususa dayandırmıştır: Bunlardan ilki Diyarbakır Emniyet Müdürlüğüne gönderilen yazının içeriğidir. Mahkeme, toplantıyla ilgili olarak polisin elinde herhangi bir bilgi ve belge olmamasını EĞİTİM SEN tarafından böyle bir toplantının yapılmadığı şeklinde yorumlamış ve buradan hareketle başvuru haklarının bilhassa telefon konuşmalarında bahsi geçen toplantının KCK/TM-DEK'in merkezi konferansı olduğu kanaatine ulaşmıştır. İlk derece mahkemesi, resmi bir kurumun elinde toplantıyla ilgili bilgi ve belge olmamasından hareketle kanunlara aykırı faaliyet yürüttüğü iddia edilmeyen, ulusal çapta örgütlenmiş bir sendikanın toplantı düzenlendiğine ilişkin açıklamasını inandırıcı bulmamıştır. Ancak Mahkeme söz konusu çıkarımı yaparken hangi nesnel temellere dayandığına ilişkin bir açıklama yapmamıştır.

68. Mahkemenin söz konusu konferansın KCK/TM-DEK'in merkezi konferansı olduğu yönündeki kabulünü dayandırdığı ikinci husus ise iletişim kayıtlarıdır. Gerekçeli kararda belirtilen iletişim kayıtları incelendiğinde başvuru haklarının genel itibarıyla yapılan bir konferanstan ve seçimden bahsettikleri anlaşılmaktadır. İletişim kayıtlarından bazılarının 16/1/2009 ile 18/1/2009 tarihlerine yakın bir tarihte ait oldukları da açıktır. Ancak söz konusu iletişim kayıtlarının bizzat Diyarbakır'da Bağlar Belediyesinin konferans salonunda gerçekleşen etkinliğe ilişkin olduğu noktasında kesin bir kanaat varılmasının mümkün olmadığı görülmektedir. Nitekim Mahkeme, söz konusu toplantının içeriğinin ne olduğu, ne amaçla yapıldığı, toplantıda kimlerin ne şekilde konuşma yaptıkları ve toplantı sonucunda alınan kararların neler olduğu hususlarında herhangi bir değerlendirme yapmamıştır. Kararda, toplantının yapıldığı anda ve yerde takip edildiğine dair de bir bilgiye yer verilmemiş; gerçekleştiği iddia edilen seçimin söz konusu toplantıda yapıp yapılmadığı noktasında kesin kanaate nasıl varıldığı da açıklanmamıştır.

69. Bundan başka ilk derece mahkemesi, başvuru Mustafa Beyazbal yönünden yaptığı değerlendirmede başvuru hakları İsmail Demir ve Mustafa Beyazbal arasında geçtiğini kabul ettiği 12/1/2009 tarihli bir iletişim kaydına yer vermiştir. Bahis konusu iletişim kaydında, sonuçlanan seçimlere ilişkin bir değerlendirme yapıldığı görülmektedir. Ancak ilk derece mahkemesi seçim faaliyetinin 16/1/2009 ile 18/1/2009 tarihleri arasında Diyarbakır'da

yapılan konferansta gerçekleştiğini belirtmiştir. Bu durum karşısında 16/1/2009 ile 18/1/2009 tarihleri arasında gerçekleşen bir seçimle ilgili olarak adı geçen başvuruçuların nasıl 12/1/2009 tarihinde seçim sonuçlarını değerlendirdikleri hususunda da gerekçeli kararda bir açıklama yer almamaktadır.

70. Gerekçeli karar, kurulan hükmün dayanaklarının tatminkâr bir şekilde açıklanmasını amaçlar (*Yılmaz Çelik*, § 42). İlk derece mahkemesi 16/1/2009 ile 18/1/2009 tarihleri arasında Diyarbakır'da yapılan konferansın KCK/TM-DEK'in merkezî konferansı olduğu hususunda varsayımı aşan düzeyde tatminkâr bir açıklamada bulunmamış, bir diğer deyişle kararda 16/1/2009 ile 18/1/2009 tarihleri arasında Diyarbakır'da yapılan konferans hakkında ilgili ve yeterli bir gerekçeye yer vermemiştir.

71. İlk derece mahkemesi, terör örgütüne üye olma suçuna temel delil olarak kabul ettiği konferanstaki faaliyetlerin başvuruçuların PKK terör örgütünün hiyerarşik yapılanmasına kendi istekleriyle ve bilerek dâhil olduklarını doğrular ve tamamlar nitelikte olduğunu ikna edici biçimde ortaya koyamamıştır. İlk derece mahkemesi başvuruçuların terör örgütünün hiyerarşik yapısına dâhil olduklarını gösteren delilleri birlikte inceleyerek temel haklar kapsamında kalan her bir delili terör örgütünün amacı, niteliği, bilinirliği, kullandığı şiddetin türü ve yoğunluğu ile somut olayın ilgili diğer koşullarını dikkate alarak değerlendirmemiştir.

72. Mahkeme, başvuruçuların temel hakları kapsamında bulunan faaliyetlerinin terör örgütüyle olan bağlantısını ortaya koyamamış; böylece toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı üzerinde haksız bir caydırıcı etki oluşturmuştur. Bu bağlamda Mahkeme, başvuruçuların şikâyetle konu eylemlerinin mahkûmiyet hükmünde delil olarak kullanılmasının zorunlu bir toplumsal ihtiyacı karşıladığını ilgili ve yeterli bir gerekçe ile gösterememiştir.

73. Açıklanan gerekçelerle başvuruçuların toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına yapılan müdahalenin demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Somut başvuruda, Anayasa'nın 34. maddesinin ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

## **B. Adil Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia**

74. Başvuruçular; soruşturma dosyasında uzun süre gizlilik tedbirine başvurulması ve gözaltı aşamasında 24 saat süreyle müdafileriyle görüştürülmemeleri nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüşlerdir. Ayrıca haklarındaki soruşturmanın jandarma teşkilatınca yürütüldüğünü ancak yaşadıkları yerlerde soruşturma yapma yetkisinin emniyet teşkilatına ait olduğunu, bu nedenlerle jandarma teşkilatınca yapılan soruşturma sonucunda elde edilen tüm delillerin hukuka aykırı olduğunu belirtmişlerdir.

75. Bundan başka başvuruçular; haklarında hüküm verilirken Mahkeme üyelerinden ikisinin değiştiğini ve değişmeyen tek hâkim olan Mahkeme Başkanı'nın karşıoyuna rağmen diğer yeni hâkimlerin oylarıyla mahkûm edildiklerini, söz konusu durumun ceza hukukunun temel ilkesi olan yüz yüzelik ilkesinin ihlali anlamını taşıdığını belirtmişlerdir. Son olarak kovuşturma aşamasında toplanan tüm delillerin lehlerine olduğunu belirterek adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini iddia etmişlerdir.

76. Bakanlık, bu şikâyetle ilişkin görüş bildirmemiştir.

77. Somut başvuruda, toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşıldığından tüm bu şikâyetlerin ayrıca değerlendirilmesine gerek görülmemiştir.

### **C. Kişi Hürriyeti ve Güvenliği Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia**

#### **1. Başvurucuların İddiaları**

78. Başvurucular, görev yerlerinin ve ikamet ettikleri adreslerinin belli olmasına rağmen tutuklanmalarının adil yargılanma hakkını ihlal ettiğini belirtmişlerdir.

79. Bakanlık, bu şikâyetle ilişkin görüş bildirmemiştir.

#### **2. Değerlendirme**

80. Başvurucuların şikâyetinin tutukluluğa ilişkin olması nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı kapsamında değerlendirilmesi gerekir. Anayasa Mahkemesi, benzer iddiaların ileri sürüldüğü başvurulara ilişkin olarak birçok kararında *zaman bakımından yetkisiyle* ilgili ilkeleri belirlemiştir. Bu kararlarda Anayasa Mahkemesi, bireysel başvuruları inceleme yetkisinin başladığı 23/9/2012 tarihinden önce verilen bir nihai kararla sona eren tutukluluk hâllerine ilişkin başvuruların zaman bakımından yetki dışında kaldığını kabul etmiştir (*Osman Büyüksu*, B. No: 2013/5512, 3/4/2014, §§ 20-24; *Ali Öksüz*, B. No: 2013/6065, 3/4/2014, §§ 20-23; *Cevdet Genç*, B. No: 2012/142, 9/1 /2014, §§ 24-29).

81. Somut olayda başvurucuların tutukluluk durumu bireysel başvuruların incelenmeye başlandığı tarih olarak belirlenen 23/9/2012 tarihinden önce sona ermiştir (bkz. § 13). Bu nedenle mevcut başvuruda, bahsi geçen kararlardan ayrılmayı gerektirecek bir durum bulunmamaktadır.

82. Açıklanan gerekçelerle başvurunun bu kısmının *zaman bakımından yetkisizlik* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

### **D. Özel Hayata Saygı ile Konut Dokunulmazlığı Haklarının İhlal Edildiğine İlişkin İddia**

#### **1. Başvurucuların İddiaları**

83. Başvurucular, gece saatlerinde evlerinde ve işyerlerinde arama yapılmasının özel hayata saygı ve konut dokunulmazlığı haklarını ihlal ettiğini ileri sürmüşlerdir.

84. Bakanlık, bu şikâyetle ilişkin görüş bildirmemiştir.

#### **2. Değerlendirme**

85. Somut olayda başvurucular, bu başlık altındaki iddialarını soyut bir şekilde ileri sürmüşler; başvuru konusu olaylarla ilgili delilleri sunarak olaylar hakkındaki iddialarını kanıtlama ve dayananın Anayasa hükmünün kendilerine göre ihlal edildiğine dair hukuki

iddialarını ortaya koyma yükümlülüğünü yerine getirmemişlerdir (*Sabah Yıldızı Radyo ve Televizyon Yayın İletişim Reklam Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi*, B. No: 2014/12727, 25/5/2017, § 19). Somut olayda başvuru formaları ve eklerinde arama işlemlerinin ne zaman gerçekleştiği hususunda herhangi bir açıklamada bulunmadıkları gibi arama işlemlerine dair herhangi bir bilgi ya da belgeyi de başvuru formuna eklememişlerdir.

86. Dolayısıyla başvuru sahiplerinin özel hayata saygı ve konut dokunulmazlığı haklarını ihlal ettiğini ileri sürdükleri arama işlemleri yönünden başvuruya konu ihlal iddialarıyla ilgili deliller sunarak olaylara ilişkin iddialarını kanıtlayarak ve hangi Anayasa hükmünün ihlal edildiğine ilişkin açıklamalarda bulunmak suretiyle hukuki iddialarını ortaya koyma yükümlülüğünü yerine getirmemişlerdir.

87. Açıklanan gerekçelerle başvuru sahiplerinin özel hayata saygı ve konut dokunulmazlığı haklarının ihlal edildiğine ilişkin iddialarını temellendirmemiş oldukları anlaşıldığından başvurunun bu kısmının *açıkça dayanaklı* yoksa *olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

#### **E. Haberleşme Hürriyetinin İhlal Edildiğine İlişkin İddia**

##### **1. Süeda Demir ile İsmail Demir Dışındaki Başvuru Sahipleri Yönünden**

###### **a. Başvuru Sahiplerinin İddiaları**

88. Başvuru sahipleri; iletişimlerinin dinlenmesinin hukuka aykırı olduğunu, nitekim söz konusu dinlemeler sonucunda herhangi bir suçun aydınlatılmadığını, sadece sendikal faaliyetlerin deşifre edildiğini belirterek özel hayata saygı hakkının ve haberleşme hürriyetinin ihlal edildiğini ileri sürmüşlerdir.

89. Bakanlık, bu şikâyetle ilişkin görüş bildirmemiştir.

###### **b. Değerlendirme**

90. Somut olayda başvuru sahipleri, bu başlık altındaki iddialarını soyut bir şekilde ileri sürmüş; başvuru konusu olaylarla ilgili delilleri sunarak olaylar hakkındaki iddialarını kanıtlayarak ve dayanan Anayasa hükmünün kendilerine göre ihlal edildiğine dair hukuki iddialarını ortaya koyma yükümlülüğünü yerine getirmemişlerdir (*Sabah Yıldızı Radyo ve Televizyon Yayın İletişim Reklam Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi*, § 19). Başvuru sahipleri, iletişimin kayda alınması dolayısıyla özel hayata saygı hakkının ve haberleşme hürriyetinin ihlal edildiği iddiaları yönünden ihlal iddialarının konusunu belirtir şekilde iletişimin dinlenmesine esas alınan derece mahkemesi veya hâkim kararları ile ilgili somut bilgi, belge ve kanıt sunmadan soyut bir şekilde dinlemenin hukuka aykırı olduğu iddiasında bulunmuşlardır. Başvuru sahipleri ayrıca sendikal faaliyetlere ilişkin olduğunu belirttikleri telefon görüşmelerinin hangi görüşmeler olduğu, zamanı ve kimler arasında gerçekleştiği hususunda da herhangi bir ayırt edici açıklamada bulunmamışlardır.

91. Açıklanan gerekçelerle bu bölümdeki iddiaların temellendirilmemiş olduğu anlaşıldığından başvurunun bu kısmının *açıkça dayanaklı* yoksa *olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

## 2. Başvurucular Süeda Demir ile İsmail Demir Yönünden

### a. Başvurucuların İddiaları

92. Başvurucular Süeda Demir ile İsmail Demir; iletişimlerinin dinlenmesinin hukuka aykırı olduğunu, nitekim söz konusu dinlemeler sonucunda herhangi bir suçun aydınlatılmadığını, sadece sendikal faaliyetlerin deşifre edildiğini belirtmişlerdir. Adı geçen başvurucular ayrıca karı koca olduklarını, buna rağmen aralarındaki görüşmelerin de kayda alındığını, söz konusu görüşmelerin dosyadan çıkarılması yönündeki taleplerinin de dikkate alınmadığını ifade ederek özel hayata saygı hakkının ve haberleşme hürriyetinin ihlal edildiğini ileri sürmüşlerdir.

### b. Değerlendirme

93. Başvurucuların iletişimlerinin dinlenmesinin hukuka aykırı olduğu, nitekim söz konusu dinlemeler sonucunda herhangi bir suçun aydınlatılmadığı, sadece sendikal faaliyetlerin deşifre edildiği şikâyetlerinin soyut bir nitelik arz ettiği görülmektedir (söz konusu şikâyetin soyut olduğuna dair değerlendirmeler için bkz. § 90).

94. Bundan başka başvurucuların karı koca olmalarına rağmen aralarındaki iletişimin kayda alınmasına ilişkin şikâyetlerinin de değerlendirilmesi gerekir. Anayasa Mahkemesi *Yılmaz Öner* (aynı kararda bkz. §§ 73, 74) kararında, benzer nitelikteki şikâyetin açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir. Mevcut başvuruda, bahsi geçen karardaki ilkelerden ayrılmayı gerektirecek bir durum bulunmamaktadır.

95. Açıklanan gerekçelerle başvurunun bu kısmının *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

## F. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

96. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

*“(1) Esas inceleme sonunda, başvurunun hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir ...*

*(2) Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye gönderilir. Yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmayan hâllerde başvuru lehine tazminata hükmedilebilir veya genel mahkemelerde dava açılması yolu gösterilebilir. Yeniden yargılama yapmakla yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir.”*

97. Başvurucular, ihlalin tespit edilmesi ve yeniden yargılama yapılması talebinde bulunmuşlardır.

98. Anayasa Mahkemesinin *Mehmet Doğan* ([GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018) kararında ihlal sonucuna varıldığında ihlalin nasıl ortadan kaldırılacağı hususunda genel ilkeler belirlenmiştir. Anayasa Mahkemesi diğer bir kararında ise bu ilkelerle birlikte ihlal kararının yerine getirilmemesinin sonuçlarına da değinmiş ve bu durumun ihlalin devamı anlamına geleceği gibi ilgili hakkın ikinci kez ihlal edilmesiyle sonuçlanacağına işaret etmiştir (*Aliğül Alkaya ve diğerleri* (2), B. No: 2016/12506, 7/11/2019).

99. Bireysel başvuru kapsamında bir temel hakkın ihlal edildiğine karar verildiği takdirde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırıldığından söz edilebilmesi için temel kural mümkün olduğunca eski hâle getirmenin yani ihlalden önceki duruma dönüşmesinin sağlanmasıdır. Bunun için ise öncelikle ihlalin kaynağı belirlenerek devam eden ihlalin durdurulması, ihlale neden olan karar veya işlemin ve bunların yol açtığı sonuçların ortadan kaldırılması, varsa ihlalin sebep olduğu maddi ve manevi zararların giderilmesi, ayrıca bu bağlamda uygun görülen diğer tedbirlerin alınması gerekmektedir (*Mehmet Doğan*, §§ 55, 57).

100. İhlalin mahkeme kararından kaynaklandığı durumlarda Anayasa Mahkemesi, 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (2) numaralı fıkrası ile Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 79. maddesinin 1 numaralı fıkrasının (a) bendi uyarınca, ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere kararın bir örneğinin ilgili mahkemeye gönderilmesine hükmeder. Anılan yasal düzenleme, usul hukukundaki benzer hukuki kurumlardan farklı olarak ihlali ortadan kaldırmak amacıyla yeniden yargılama sonucunu doğuran ve bireysel başvuruya özgülenen bir giderim yolunu öngörmektedir. Bu nedenle Anayasa Mahkemesi tarafından ihlal kararına bağlı olarak yeniden yargılama kararı verildiğinde, usul hukukundaki yargılamanın yenilenmesi kurumundan farklı olarak ilgili mahkemenin yeniden yargılama sebebinin varlığını kabul hususunda herhangi bir takdir yetkisi bulunmamaktadır. Dolayısıyla böyle bir karar kendisine ulaşan mahkemenin yasal yükümlülüğü, ilgilinin talebini beklemeksizin Anayasa Mahkemesinin ihlal kararı nedeniyle yeniden yargılama kararı vererek devam eden ihlalin sonuçlarını gidermek üzere gereken işlemleri yerine getirmektir (*Mehmet Doğan*, §§ 58, 59; *Aliğül Alkaya ve diğerleri* (2), §§ 57-59, 66, 67).

101. İncelenen başvuruda, bazı eylemlerinin terör örgütü üyeliği suçundan mahkûmiyetlerinde delil olarak kullanılmasının başvuruçuların toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkını ihlal ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla ihlalin mahkeme kararından kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

102. Bu durumda toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmaktadır. Yapılacak yeniden yargılama ise bireysel başvuruya özgü düzenleme içeren 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (2) numaralı fıkrasına göre ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılmasına yöneliktir. Bu kapsamda yapılması gereken iş yeniden yargılama kararı verilerek Anayasa Mahkemesini ihlal sonucuna ulaştıran nedenleri gideren, ihlal kararında belirtilen ilkelere uygun yeni bir karar verilmesinden ibarettir. Bu sebeple kararın bir örneğinin yeniden yargılama yapılmak üzere İzmir 12. Ağır Ceza Mahkemesine gönderilmesine karar verilmesi gerekmektedir.

103. Dosyadaki belgelerden tespit edilen 4.892,50 TL harç ve 3.000 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 7.892,50 TL yargılama giderinin başvuruçulara müştereken ödenmesine karar verilmesi gerekir.

## VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. 1. Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiaların incelenmesine GEREK BULUNMADIĞINA,

3. Kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın *zaman bakımından yetkisizlik* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

4. Özel hayata saygı ile konut dokunulmazlığı haklarının ihlal edildiğine ilişkin iddianın *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

5. Haberleşme hürriyetinin ihlal edildiğine ilişkin iddianın *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

B. Anayasa'nın 34. maddesinde düzenlenen toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

C. Kararın bir örneğinin toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere dosyanın devredildiği İzmir 12. Ağır Ceza Mahkemesine (E.2009/4) GÖNDERİLMESİNE,

D. 4.892,50 TL harç ve 3.000 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 7.892,50 TL yargılama giderinin başvuruçulara MÜŞTERİKEN ÖDENMESİNE,

E. Ödemelerin, kararın tebliğini takiben başvuruçuların Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

F. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 18/6/2020 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan  
Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye  
Burhan ÜSTÜN

Üye  
Hicabi DURSUN

Üye  
Muammer TOPAL

Üye  
Yusuf Şevki HAKYEMEZ